...ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

45-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

№ 148 (11746)

1968 оной июниин 26, среда

сэн 2 мүнгэн

...й Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...СР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ДОЛООДОХИ ЗАРЛАЛАЙ ДҮРБЭДЭХИ СЕССИ

...эхэ ороной ниислэл—Москвада СССР-эй ...зарлалай Верховно Соведэй дүрбэдэхи ...иин 25-да хүдэлмэрилжэ эхилбэ. Өөһэ...нгагшадай захяануудые дүүргэлтэ бол...й һунгамалнууд тон шухала асуудалнуу...й засагай дээдэ органой зүбшэн хэлсэл...а, саашанхи түсэбүүдээ хараалха байна. ...й сессиин зүбшэхэ зүйлые старейшинэ...ет зүбшэн хэлсээ. Тэрэнииень уншажа ...КПСС-эй XXIII съездын шиидхэбэринүү...ехэ шууд сэхээр бэелүүлэгдэдэг байһанда ...н үнэншэжэ болохо байна. Ямаршье ка...рондохи элүүрые хамгаалгын гуримһаа ...айсынгаа ба хүн зоной хэрэглэжэ шадал...р булюу һайн элүүрые хамгаалгые саа...йжаруулха асуудалнууд хүн тухай гүрэ...ал табидагай шэнэ гайхамшагта гэршэ ...тэнэ.

...э ба бүлэ тухай хуулиие зүбшэн хэлсэлгэ ...ёһоной бүлые байгуулгада эдэбхитэйгээр ...үргэтэй. Хуулиин үндэһэ һууриин проект ...олохын урда тээ хэблэлэй хуудаһанууд ...энөөр зүбшэн хэлсэгдэһэн байха юм. Хэдэн олон мянган совет хүнүүд һанамжануудаа хэлэһэн, ажаглалтануудые хэһэн байна.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэл,—совет хүнүүдэй —зохёон байгуулагшадай гол оролдолгонь болоно. Эгээл нимэһээ Советскэ правительствын гадаадын политика сесси дээрэ зүбшэн хэлсэгдэхэнь.

СССР-эй Верховно Соведэй палатанууд—Союзай Совет ба Национальностьнуудай Совет—юрэнь Кремлиин Ехэ ордон соо ба Кремлиин театр соо заседаниинуудаа хэдэг байгаа. Харин мүнөө заседаниинуудынь Кремлиин Съезднүүдэй ордон соо ба Союзуудай байшангай Колонно зал соо болоно.

Үглөөнэй 10 часта Кремлиин Съезднүүдэй ордон соо Союзай Соведэй түрүүлэгшэ **И. В. Спиридоновой** түрүүлэлгэ доро **Союзай Соведэй** заседани болоо. Союзай Соведэй, СССР-эй Верховно Соведэй гурбадахи сессиһээ хойшонхи үе соо наһа бараһан депутадууд С. А. Ковпагай, Г. И. Козловой, В. Д. Соколовскиин дурасхаалнуудые заседанида хабаадагшад хүл дээрээ бодон зогсожо, ёһолон хүндэлөө.

Союзуудай байшангай Колонно зал соо Национальностьнуудай Соведэй түрүүлэгшэ **Ю. И. Палецкисэй** түрүүлэлгэ доро **Национальностьнуудай Соведэй** заседани нээгдээ.

Национальностьнуудай Соведэй наһа бараһан депутадууд—Ю. А. Гагаринай, С. Е. Зорянай, В. И. Козловой, К. П. Орловскиин дурасхаалнуудые заседанида хабаадагшад бодон зогсожо, ёһолон хүндэлөө.

Шэнээр һунгагдаһан депутадуудай эрхэ түлөөлэлгые шалгалта тухай Союзай Соведэй ба Национальностьнуудай Соведэй мандатна комиссинуудай элидхэлнүүд палатануудай ами аминдаа болоһон заседаниинууд дээрэ шагнагдаа. Удаань сессиин зүбшэхэ зүйл баталагдаһан байна.

1. СССР-тэ хүн зондо медицинскэ туһаламжын ямараар үзүүлэгдэдэг ба элүүрые хамгаалгые һайжаруулха талаар хэмжээнүүд тухай.

2. Гэрлэлгэ ба бүлэ тухай ССР Союзай болон союзна республикануудай хуулиин үндэһэ һууринуудай проект тухай.

3. Советскэ Союзай уласхоорондын байдал ба гадаадын политика тухай.

4. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указуудые баталалга.

КОММУНИС БОЛОН ХҮДЭЛМЭРИШЭНЭЙ ПАРТИНУУДАЙ ЗҮБЛӨӨНДЭ МАТЕРИАЛНУУДЫЕ БЭЛДЭХЭ ХҮДЭЛМЭРИ ХЭХЭ БҮЛЭГЭЙ ЗАСЕДАНИ ТУХАЙ

КОММЮНИКЕ

Байгша оной июниин 18-һаа 21 болотор Будапештдэ коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай Зүблөөндэ материалнуудые бэлдэхэ хүдэлмэри хэхэ бүлэгэй заседани болобо.

Энэ заседанида нимэ партинуудай түлөөлэгшэд хабаадаа гэбэл: Америкын Холбоото Штадуудай коммунис парти, Аргентинын коммунис парти, Бельгиин коммунис парти, Болгариин коммунис парти, Бразилиин Коммунис парти, Цейлоной коммунис парти, Чилиин коммунис парти, Чехословакиин коммунис парти, Даниин коммунис парти, Финляндиин коммунис парти, Франциин коммунис парти, Гватемалын ажалай парти, Гондурасай коммунис парти, Индиин коммунис парти, Ирагай коммунис парти, Иранай арадай парти, Израилиин коммунис парти, Канадын коммунис парти, Колумбиин коммунис парти, Польшын хүдэлмэришэнэй нэгэдэмэл парти, Ливанай коммунис парти, Венгриин хүдэлмэришэнэй социалис парти, Мексикын коммунис парти, Монголой арадай-революционно парти, Великобританиин коммунис парти, Германиин нэгэдэмэл социалис парти, Германиин коммунис парти, Италиин коммунис парти, Панамын арадай парти, Португалиин коммунис парти, Сальвадорой коммунис парти, Испаниин коммунис парти, Сириин коммунис парти, Советскэ Союзай коммунис парти, Суданай коммунис парти, Уругвайн коммунис парти, Венесуэлын коммунис парти болон нюуса байдалда хүдэлдэг партиин түлөөлэгшэд. Энэ зүблөөндэ Румыниин коммунис партиһаа ажаглагшад хабаадаһан байна.

Уласхоорондын Зүблөөндэ хабаадахаар бэлэн байһан тухайдаа мэдүүлһэн аха дүүгэй бусад партинууд энэ зүблөөнэй хүдэлмэридэ элдэб шалтагаанһаа боложо түлөөлэгшэдөө эльгээжэ шадаагүй.

Бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэхэ бүлэгэй заседани дээрэ «мүнөөнэй үе сагта империализмда эсэргүүгээр тэмсэл хэхэ зорилгонууд ба коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай, империализмда эсэргүү бүхы хүсэнүүдые нэгэдүүлгэ» гэһэн Зүблөөнэй гол документын удха болон бүридэл тухай һанамжануудаа али али тээһээнь үргэнөөр зүбшэн хэлсэһэн байна. Энэ заседанида хабаадагшад бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэхэ энэ бүлэгэй саашанхи ажал ябуулга тухай зүбшэн хэлсэжэ ойлголсобо. Уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй интернациональна ёһо гуримуудтай зохилдуулан, энэ бүлэгэй заседани хани барисаанай, харилсан ажаллалгын оршон байдалда боложо үнгэрбэ.

Будапешт, 1968 оной июниин 21.

СОШОРДОМО ДОХЕО

...НААГАА АМАРҺАНАЙ ХОЙШОЛОН

...й түрүүшын кварталда ...й Ленинэй нэрэмжэтэ ...й һаалиин фермэнүүдэй ...муу бэшээр хүдэлжэ, нёнэй ...й энэ үеынхиһөө 320 ...ээр ехэ һү һааһан байгаа. ...э КПСС-эй райкомой, аймагай ...ой дамжуулгын Улаан ...һэн.

...жалтала саашадань улам ...ажа, хабар, зунай һара...һү бүри ехээр һаахын тү...хэхэ бэзэ гэжэ һанахаар «Мүнөө одоол түсэб, дааба... бараг хүнгэнөөр дүүргэг...гээшэ» гэхэ мэтэ хөөрэл...шье яһала болодог һэн. ...э колхозой хүтэлбэрилэг...эргэжэлтэд, илангаяа һаа...фермэнүүдые даагшад түйла...им тэды үрэ дүнтөөрөө лан ...һанаагаа амаржа, һү һаа...ешэлүүлхэ асуудалда анха...ар табихаяа болишоо. Мү...э тохёолдоод байһан тон ...байдалые ондоогоор тайл...ин аргагүйл.

...т даа. Үнгэрһэн апрель, май һарада тус колхоздо харууһа. тэжээлэй мууһаа 112 толгой эбэртэ бодо мал, 1700 гаран хониц гэзэлаа. Нёдондоной апрель. май һарынхитай сасуулхада, энэ үе соо 329 центнерээр бага һүн бэлэдхэлэй пунктда оруулагдаа. Магад сагай уларил хүйтэн байгаал, үбһэ тэжээлэй дутамагһаа нимэ юумэн болоо гү? Үгы. Колхозой олонхи фермэнүүдтэ апрель. май соо адууһа малда эдюулхэ үбһэ тэжээл яһала элбэг байгаа.

Манай һанахада, ажахын хүтэлбэрилэгшэд, зооветмэргэжэлтэд, бригадирнар фермэнүүд э й н г э э ажалай эмхидхэлдэ анхарал һулаар табиһан, харюусалга багатайгаар хандаһан дээрэһээнь болоо.

Энээнһээ уламжалан гүрэндэ һү худалдаха хахад жэлэй түсэбэй дүүргэлдэхэнь нилээд шахардуу болоод байна. Түсэбөө дүүргэхын тула колхоз июнь һарада хамта 1654 центнер һү һааха гэхэ гү. али сүүдхэ бүри 54 центнер һү абаха зэргэтэй болоно. Харин мүнөө бүхы фермэнүүдынь сүүдхэдээ оройдоол 37 центнер һү һаана. Иигээд ерэхэдээ урдахи зорилгоёо яашье дүүргэжэ шадахаяа болёо.

Хаа хаанагүй хүхэ ногооной һайн гараад байбашье һаань, зарим фермэнүүдынь ахир бага һү һаана. Олонхи һаалишадынь һара, кварталай түсэб дүүргэнэгүй. Жэшээнь, һаалишан Кушеева һү һааха жэлэйнгээ даабарие оройдоол 17 процентдэ хүргөө. Үнгэрэгшэ май соо нэгэл һаалишан — Лидия Данжурова һү һааха һарынгаа түсэб дүүргээ.

Энээнэй гол шалтагаан юуб гэхэдэ, фермэнүүдтэ ажалай эмхидхэл һула, гурим журамынь муу дээрэһээ иимэ байдал тохёолдоо.

Колхозой олонхи фермэнүүдэй заводто тушааһан һүнэй тоһолигынь тон бага. Тэрээнһээ боложо, ажахы сүүдхэ бүхэндэ 3—4 центнер һүеэ хосорооно. Түбхын түрүүн ариг сэбэрые сахилгын болон зоотехническэ заабарииие ёһоор бэелүүлдэггүй, һалан муугаар байдаг дээрэһээнь лэ һаһан һүн түргэн гашалхаяа һанана. Шэнгэн байна ха юм. Һаалишад үнеэдэйнгээ хүхэ дэлэн угаадаг, аршадаггүй. «Ядахын сагта һүеэ шүүхэ марли, шүүр гэхэ мэтэшье үгы» гэжэ һаалишад гомдоно.

Һаалиин фермэнүүдтэ тохёолдоһон байдалые хараад байхадаа, зоотехнигүүд ехэл хангалтагүй муугаар хүдэлнэ гэжэ сэхэ хэлэхэ ушартай болоно. Гүүртэ бүхэндэ үрэжүүлэгдээгүй, һубай үнеэд олон. Нэгэшье фермэдэнь искусственна үрэжүүлгын пункт хүдэлнэгүй. Һүрэг үнеэд соогоо дүрбэтабан буха табяад лэ байдаг. Тэндэ техник-үрэжүүлэгшэд бии аад, юушье хэдэггүй, ямар һарада хэды үнеэдэй ороондо ороһыеньшье мэдэдэггүй байха юм.

Фермэнүүдэйнь зуһал а н д а а нүүжэ ошоһоорнь олохон үдэр үнгэрбэ. Теэд малшадай һууха гэр байра ёһоор түхеэрэгдээгүй, үнгэрхэдөө үүдэ, сонхо, пеэшэн хэгдээгүй байна. Үхэр мал оруулха хорёо хото, сарай һарабшаье бэлэн болоогүй.

Колхозой үнинэй малшан Д. Б. Даржаевтай хөөрэлдэхэдэ, тэрэ иигэжэ хэлэнэ:

— Манһаа дулдыдаха юумыень хуу хэхэбди, оролдохобди. Гэбэшье маанадта өөһэдтэмнай анхарал ёһоор хандуулхагүйдэнь урмагүйшэг байна. Бүхы дутагдалнуудые дары усадхаха, зунай элдин һайн сагта шадаал һаа һү ехээр һаахын түлөө тэмсэхэ зэргэтэйбди. Иигэжэ ухарилдаһаар байтарнай зун дууһашахал.

Тон зүб хэлэнэ. Зунай дүрбэ һарада үнеэн бүриһөө мянган килограмм һү һааха гэһэн Загарайн аймагай Эрхирэгэй болон Улаан-Үдын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишадай үүсхэлэй газетэнүүдтэ толилогдоһонһоо хойшо нилээд саг үнгэрөө. Теэд колхозой правлени, партком, фермэнүүдые даагшад энэ үүсхэлые дэмжэхэ тухай малшад, һаалишадай дунда ойлгуулламжын хүдэлмэри ябуулаагүй. Һаяшаг болоһон малшадай зүблөөн дээрэшье энээн тухай нэгэ үгэ хэлэгдээгүй үнгэрөө.

Иигэжэ байхада һүн яагаад ехээр һаагдахаб даа.

В. ГАРМАЕВ.

Баргажанай аймаг.

...РЕЙН ТИРАЖАЙ НААДАН ДЭЭРЭҺЭЭ РЕПОРТАЖ.

...ТАЛААН ХЭНДЭ ТУДАГША ААБ?..

...Федерацида үнгэргэгдэ...йн дүрбэдэхи тираж ...5—26-най үдэрнүүдтэ ...э наадахань»—гэһэн со...слэл хотымнай гудам...аагдаһаар үниинэй. Ха...да тээ городой бүхы ма...ыгын касса, киоск, ки...арк, стадион, вокзал...ерейн билетүүд худал...уһашанхай байба. Аза ...ршахые хүсэгшэд Эр...этын областьнуудһаа...удые асараа.

...а 25. Улаан-Үдэ хото. ...денто гүрэнэй оперо, ба...ай ордон соо хүн зон ...тларанхай. 1968 ондо ...үнгэргэгдэхэ лотерейн ...наадан Волгоградта, — Нижне-Тагилда, ...ь Липецк городто болоо ...ейн дүрбэдэхи тираж ...идэмнай наадажа, суг...зон аза талаангаа тур...

...й үндэр сцене дээрэ жэ... стол табяатай. Лоте...наадалгада хэрэглэгдэ...барабан тэндэ харагда...йн дүрбэдэхи тиражай ...гэшүүд һууринуудаа ...комиссиин түрүүлэгшэ, ...мнай Министрнүүдэй ...Түрүүлэгшын орлогшо ...шеев бодожо, тиражай ...гурим тухай тайлбарил...

...ин гэшүүдэй дунда үй...түрүүшүүл, колхоз, сов...рхим һайн хүнүүдые ха...Жэшээлхэдэ, Кабанскын ...алишан З. П. Аверина, ...туршалга-үйлэдбэриин ...алагша хонишон, олон...э Ц. Г. Гимниндармаев, ...денто локомотив-вагон...ын заводой фрезеров... Чернышев, Улаан-Үдын ...ын комбинадай шэрдэг... Никитина, Улаан-Үдэ ...епогой машинист Ю. В. ...в болон бусад тэндэ болон бусад үнэтэ хэрэгсэлнүүд оролсоно.

...Дүрбэн барабан һубаринхай. Иигэжэ эндэ дүрбэн янзын билетүүд хэрэглэгдэхэнь. Шүүбэриин хэмжүүрые, лотерейн билетүүдэй номер, сериин тоонуудые харуулһан билетүүд тусхай патронууд соо хэгдээд, барабан соо адхагдана.

Шүүбэриин хэмжүүр харуулһан 556 билет 1-дэхи барабан руу хэгдэбэ. Тиихэдэ сериин номерой гурбан һууритай тоое тэмдэглэһэн 50 билет 2-дохи барабан соо оробо. Сериин номерой хоёр һууритай тооё харуулһан 100 билет 3-дахи барабан соо адхарба. Харин лотерейн билетүүдэй номертой 200 билет 4-дэхи барабан руу хэгдэбэ.

...Барабан бүхэнэй хажууда Улаан-Үдын «Теремок» сад-яслиин заахан хүбүүд ерэжэ һууба. Барабанай эрьелдэжэ эрьелдэжэ зогсоходо, комиссиин гэшүүд үүдэхэнинень нээгээдхинэ. Заахан хүбүүд түргэн бодоод, патронтой билетүүдэй нэгые абажа, табаг дээрэ тос байса табина.

— Шүүбэридэ «Вятка» гэһэн түхэлэй мотороллер!—гээд, комиссиин түрүүлэгшэ хэлэнэ. Удаань лотерейн билетэй номер, сериин тоонууд соносхогдоно.

Зал соо һуугшад билетүүдээ шалгажа сүлөөгүй. Эндэ тэндэ энеэлдээн гарана, хүхюу үгэнүүд замхапагүй.

...Барабанууд эрьелдэжэл байна. Зогсоод орхиходонь, заахан хүбүүд билетүүдые ходолоод лэ абана:

— «Юрюзань» гэһэн холодильник!

— «Рекорд» гэжэ радиоло!

— 50 түхэриг.

— «Харьков» гэһэн электробритвэ!

Байгша оной эхилһэнһээ хойшо үнгэрһэн тиражнуудта Буряад оронойимнай олохон хүнүүдтэ ехэ шүүбэринүүд тудаһан юм. Жэшээлхэдэ, Мухар-Шэбэрэй аймагай Хүсөөтэ тосхоной магазинай наймаалагша Ж. Р. Раднаев, Зэдын комбинадай жолоошон А. К. Ворошилов «Волга» автомобиль шүүхэ азатай байгаа. Мүн элдэб түхэлэй 5 мотоцикл, 33 холодильник, мүн бусадшье хэрэгсэлнүүдые хүнүүд шүүгээ һэн.

1968 ондо гаргагдаһан бүхы лотерейн 60 процентнь шүүбэритэй юм. Ондоогоор хэлэхэдэ, 75 миллион 960 мянган түхэриг шүүбэридэ гэжэ һомологдонхой. Манай Буряадай АССР-тэ 123 мянган түхэригэй билет худалдагдаа. Республикымнай бюджедтэ энэ мүнгэнэй дууһан орохо байһандань баясамаар.

...Барабанууд эрьелдэжэл байна. Бишыхан басагад тэдээн сооһоо «аза талаантуудые» ходолон абана.

— «Москвич-408» гэжэ автомобиль!—гэһэн соносхол дуулдашана.

Зал соо хүхилгэн болоно. «Москвичта» хүртэхэ аза талаан хэндэ тудахань гээшэб? Хүнүүд бултадаа уруугаа харанхай. Билетүүдээ шалгажа сүлөөгүй.

Лотерейн дүрбэдэхи тиражай Улаан-Үдэдэ наадажа байһаниинь һайшаалтай. Энэ ехэ хэмжээ ябуулга ажалшадай ажаһуудалда удха шанартай ха юм. Бүхы лотерейн билетэй шүүбэригүй 40 процентынь мүнгэн ажаһуудалыемнай улам һайжаруулха хэрэгтэ һомологдохо.

— Тираж наадажа түлэг дундаа. Хүнүүд, билетүүдээ бэлдыт! Аза талаангаа туршыт!

Г. ДАШАБЫЛОВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Комиссиин гэшүүд сүлөөгүй. 2. Азатай билет.

Э. ЛАПИНАЙ фото.

...дэдэ энэ үнгэргэгдэхэ ...дүрбэдэхи тиражда 6 ...72 мянган хэһэг элдэб ...10 миллион 800 мянган ...мүнгэн шүүбэри тудаха ...э тоодо «Москвич-408» ...0 автомашина, «Запоро...ецэй 120 автомобиль, ...цикл, 4020 холодильник

В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо

СОЁЛ БОЛБОСОРОЛОЙ ЭМХИ ЗУРГААНУУДАЙ БУХЭСОЮЗНА ХАРАЛГА

В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе тэмдэглэхын тулада профсоюзуудай соёл болбосоролой эмхи зургаануудай Бүхэсоюзна харалга үнгэргэхэ гэжэ ВЦСПС-эй Президиум тогтоол гаргаба.

Энэ харалгын дүнгүүд В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй гүйсэхэ багта гаргагдажа, тэрээндэ илагшадта ВЦСПС-эй дипломууд болон мүнгэн шангууд барюулагдаха.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМДЭ

Июниин 24-дэ Кремльдэ СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй заседани болобо

Энэ заседаниие СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный хүтэлһэн байна. Тиихэдээ июниин 25-да Москвада нээгдэхээ байһан СССР-эй Верховно Соведэй 4-дэхи сесситэй холбоотой асуудалнуудые хаража үзэһэн байгаа.

Гэрлэлгэ ба бүлэ тухай ССР Союзай болон Союзна республикануудай хуули гаргаха эшэ үндэһэнүүдэй проект зохёолтые эрхилһэн палатануудай саг үргэлжын комиссинуудай үмэнэһөө Союзай Соведэй хуули гаргаха дурадхалнуудые оруулха комиссиин түрүүлэгшэ М. С. Соломенцев энэ хуулиин проект зүбшэн хэлсэлгын дүнгүүд тухай мэдээсэл хэбэ.

Президиумэй гэшүүд хадаа СССР-эй Верховно Соведэй сессиин нэрэ дээрэ ороһон эрхэтэдэй бэшэгүүдые хаража үзэхэ гурим тухай асуудал зүбшэн хэлсэһэн байна.

Эндэ хаража үзэгдэһэн асуудалнууд тушаа СССР-эй Верховно Соведэй Президиум зохихо тогтоолнуудые баталан абаа.

(ТАСС).

ЧЕХОСЛОВАКИИН ГОРНЯГУУД МАНАЙДА АЙЛШАЛАН ЕРЭЭ

ЧЕРЕМХОВО. (Эрхүүгэй область), июниин 24. (ТАСС). Мүнөөдэр эндэ Чехословакиин горнягуудай делегаци ерээ.

Айлшад Сибирьтэ хоёр үдэр соо байха юм. Тиихэдээ Сафроновско нүүрһэнэй уурхайда, шанаржуулгын фабрикада, тэрэшэлэн түсэблэлгэ ба экономическа урмашуулгын шэнэ гуримаар хүдэлжэ эхилһэн Южнэ уурхайда ошожо үзэхэ байна. Тэрээнһээ гадна, Чехословакиин горнягууд «Объединенная» гэжэ шахтада ошохо, шулуу нүүрһэ малтаха түрүү арга оншотой танилсаха юм.

А. М. ГОРЬКИИН ТҮРЭҺЭН ГАЗАРТА

Июниин 22-то Горький хотодо СССР-эй болон РСФСР-эй Уран зохёолшодой холбоонуудай правлениннүүдэй нэгэдэмэл пленум боложо дүүрэбэ.

Түрэһөөр зуун жэлэй ойтойнь дашарамдуулан, революциин агууехэ Буревестнигэй түрэһэн газарта—Волго мүрэнэй эрье дээрэ болоһон баяр ёһолол хадаа бүхы совет литературын һайндэр болоһон байха юм.

Шэнэ социалис соёл культура байгуулха тушаа Горькиин ёһо заншалнууд мүнөө ямар юумэндэ һургажа, мүнөө сагай уран зохёолшодто ямар зэбсэг олгожо байнаб?—гэһэн иимэ гол шухала асуудалда үгэ хэлэһэн хүн бүхэн—Россин Федерациин уран зохёолшод аха дүү национальна литературын түлөөлэгшэд, хилын саанаһаа ерэһэн айлшад бүгэдөөрөө харюусаха гэжэ эрмэлзэһэн байгаа.

Социалис реализм харуулһан литературын үндэһэ һуури табигша Горький тухай А. Кешоков, (Кабардино-Балкари), Л. Новиченко (Украина), М. Дудин (Ленинград хото), Н. Рыленков (Смоленск), А. Лупан (Молдави), Д. Кугультинов (Хальмаг), Мирзо Турсун-Заде (Таджикистан), Расул Гамзатов (Дагестан), Н. Мординов (Яхад), Р. Ованесян (Армени), С. Хакимов (Татар), П. Хузангай (Чуваш) болон бусад сэдьхэл хүдэлгэмэ халуун хурса үгэнүүдые хэлээ.

Мүн Мария Тереса Леон (Испани), Иван Цветков (Болгари), Кекуникан Найир (Инди) гэгшэдэй хэлэһэн үгэнүүдые пленумдэ хабаадагшад халиунаар угтаба.

Горькиин ойе тэмдэглэһэн баяраи суглаан дээрэ уран зохёолшодой хэлэһэн үгэнүүд хадаа А. М. Горький гээшэ агууехэ уран зохёолшо. тэмсэлшэ, бүхы совет уран зохёолшодой ахамад багша ба мүнөө маанадтай хамта мүнхэ байдагыень дахяад эли тодоор харуулба. Тэрэ хадаа совет литературын туг, арад зондоо, коммунис партиин хэрэгтэ үнэн сэхээр алби хэлгын эрхим жэшээ байһан, мүн байһааршье юм.

Горькиин ёһо заншалнуудые баримталжа, Совет ороной уран зохёолшод В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй агууехэ ойдо бэлдэхэ хэрэгтэ өөһэдынгөө эрхим хубитые оруулха юм гэжэ сохом этигэжэ байһанаа пленум элирхэйлэн мэдүүлбэ.

(ТАСС).

ГАЗЕТЫН РЕДАКЦИ УНШАГШАДТАЯА ЗҮБШЭНЭ

Үнгэрэгшэ оной һүүл багаар «Правда» газетын хуудаһанууд дээрэ «Уншагшадай анкетэнүүдэн» фото-зурагууд, мүн өөһэдынгөө һанамжануудые газетэдэ хэлэжэ үгыт гэһэн уряанууд хэдэ дахин гараһан байгаа. Тингээд хэдэ мянгаад дурадхалнуудые болон шүүмжэлһэн бэшэгүүдые редакци абаа һэн.

Газетын ханинарай үгэһэн зүбшэл хадаа хэдэн олон асуудалнуудые толилхо хэрэг һайжаруулха шэнэ шэнэ рубрика бии болгохо, мүн шэнэ асуудалнуудые табиха тушаа газетэдэ туһалаа. Мүн тиихэ зуураа, газетэ захижа абадаг долоон зуу мянга шахуу хүнүүдые шэнээр хандуулһан байба.

Өөһэдынгөө уншагшадай һанамжануудые шэнжэлэн үзэжэ үргэлжэлүүлхэ зуураа, СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин отделениин эрдэмтэдэй туһаламжатайгаар «Правда» мүнөө тусхай шэнжэлэлгэ хэжэ байнхай. Тэрэнь хадаа уншагшадай ямар юумэ һонирхожо байһаниие мэдэжэ абаха гэһэн зорилготой юм. Мүн тиихын хажуугаар, уншагшадые наһанай, мэргэжэлэй, эрдэм һургуулиин гэхэ мэтын талаар тодорхойлон үзэнэ. Тиихын тулада бишыхан анкетэнүүдые эльгээдэг юм. Буряадай республика дотор уншагшадай анкетэнүүд Улаан-Үдэдэ болон Баргажанай аймагта тараагдаха байна.

«Правда» газетын номертой хамта эльгээгдэһэн анкетэ абаад байхадаа, газетэ захигшад тэрээн дээрэ бэшэжэ тэмдэглэһэн бэеэрээ почтоор ябуулжа, редакцида эльгээхэ болоно. Уншагшадай нэрэ, обогууд анкетэ дээрэ бэшэгдэхэгүй, бүхы харюунуудые электронно-тоолон гаргадаг машинаар сэгсолон бүридхэжэ үзөөд, научна тобшолол гаргахын тула хэрэглэхэ байна.

«Правдын» редакци хадаа энэ асуултада эдэбхитэйгээр хабаадахыень өөһэдынгөө уншагшадые, мүн газетэ захигшадта ошохо анкетэнүүдые шууд түргэнөөр хүргэжэ үгэхыень почтын хүдэлмэрилэгшэдые гуйна.

«Правда» газетэ захижа абадаг хүндэтэ нүхэд, таанадай харюу болон дурадхалнуудые газетэ хүлеэжэ байнхай.

Х. КАРЖАУБАЕВ.

Буряадай АССР болон Шэтын областьдохи «Правдын» корреспондент.

ПАРТИЙНА ХРОНИКО

СЕЛЬСОВЕДЭЙ ТООСООН

ХЯАГТА. Хираан адагай сельскэ Совет һайнаар хүдэлдэг гэжэ суурхаһаар яһала үнинэй. Ажахын, соёл культурын али бүхы асуудалнуудые шиидхэлгэдэ энэ сельсовет, тэрэнэй депутадууд болон олон тоото хүдөөгэй шударгышуул эдэбхитэйгээр хабаадалдаг, ехэшье юумэ бүтээжэ байдаг. Эндэхи ниитын эмхинүүд, Соведэй саг үргэлжын комиссинууд һайнаар хүдэлдэг байна.

Энэ сельскэ Соведэй хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай тоосоон һая КПСС-эй райкомой бюрогой заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдэбэ. Тэрэ тоосооень сельсоведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Д. В. Ильков бюро дээрэ элидхэһэн байна.

Хираан адагай сельскэ Соведэй һайн хэрэг үйлые бусад Соведүүдэй хүдэлмэридэ нэбтэрүүлхээр хараалһан тоггоол бюро баталан абаһан байха юм.

С. БАДМАЕВ,
КПСС-эй райкомой хүдэлмэрилэгшэ.

ҺУРАЛСАЛАЙ ДҮН ХАРАГДАБА

УЛААН-ҮДЭ. Ниислэлэй Советскэ районой партийна организацинуудаар эмхидхэгдэһэн политическэ һуралсал дүүрэбэ. Жэлэй туршада энэ һуралсалай хэр зэргээр ябуулагдаһан, ямараар тэрэнээ дүүргэһэн тухай дүн гаргагдаба. Тэрэ дүн КПСС-эй райкомой бюрогой үзэмжэдэ табигдаа. Энэ асуудалаар партиин райкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагшын орлогшо нүхэр В. И. Карагаев бюро дээрэ элидхэһэн байха юм.

Политическэ һуралсалые һайнаар эмхидхэһэн ба үнгэргэһэн дүй дүршэлтэй партийна организацинуудай, пропагандистнарай хүдэлмэриие магтаха зуураа, мүн һуралсалай жэлэй үедэ ушарһан дутуу дунданууд, алдуу эндүүнүүд тухай бюро онсо тэмдэглэбэ. Ерэхэ һуралсалай жэлдэ һайн бэлэдхэл хэхэ, пропагандистнарые һургаха хэмжээ хараалһан саашанхи зорилго тодорхойлогдобо.

БАРИЛГАШАДАЙ ТООСООН

БАРГАЖАН. Эндэхи барилгахабсаралгын управлениин партийна эхин организациин хүдэлмэри тухай асуудал КПСС-эй райкомой бюро дээрэ зүбшэн хэлсэгдэбэ. Тус асуудалаар партийна организациин секретарь нүхэр Николаев тоосоһон байха юм. Энэ асуудал шиидхэлгэдэ СМУ-гай начальник нүхэр Рудаков, мүн Баргузинлеструстын хүтэлбэрилхы тушаалтад хабаадалсаһан байна. Управлениин парторганизациин хүдэлмэридэхи дутагдалнуудые усадхаха зорилгоор олон заабари үгтөө, шүүмжэлхы ажаглалтанууд хэгдээ.

Сауя Касимовна Шарипова Гусиноозерск городой оёдолой фабрикада хүдэлдэг юм. Ажалай амта үшөө таняагүй залуухан басаганай хүдэлжэ эхилһые хүнүүд һайн һанана. Мүнөө Сауя Касимовна дүй дүршэлтэй хүдэлмэришэн болонхой. Хоёр жэлэй саада тээ тэрэнние мастераар томилоо юм. Мүнөө нүхэр Шарипова өөрынгөө баян дүй дүршэлые залуушуулда дамжуулан үгэхэ хэрэгтэ ехэхэн анхарал хандуулна. Тэрэнэй хүтэлбэрилдэг 13-дахи бригада фабрика соогоо ходоодоо түрүү ябадаг юм. Хэһэн продукциинь шанар һайнтай байдаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: С. К. Шарипова (баруун гарһаа), залуу оёдолшон Асия Хасанова.

А. ШУЛУНОВОЙ фото.

ПОЛИТИЧЕСКЭ ҺУРАЛСАЛАЙ ДҮНГҮҮД

ҮЗЭЛ БОДОЛОЙ ҺУРГУУЛИ

Партийна гэгээрэлэй һуралсалай үшөө нэгэ жэл дүүрэбэ. Манай областной партийна организацида хүдэлһэн 1675 политһургуули, теоретическэ семинарнуудта түгэсхэлэй хэшээл, шалгалтанууд боложо үнгэрбэ. 38 мянгаад коммунист, партийнабэшэ эдэбхитэд һуралсажа гараа.

Үнгэрһэн һуралсалай жэлдэ үзэл сурталай талаар ехэхэн удха шанартай событинууд болоһон байна. Агууехэ Октябриин социалис революциин 50 жэлэй ойн баярта, В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо, мүн К. Марксын түрэһөөр 150 жэлэй ойдо бэлэдхэлтэй дашарамдуулан, үзэл сурталай бүхы хүдэлмэри тон эдэбхитэй болобо. Марксистско-ленинскэ теориин асуудалнуудаар лекционно пропаганда һайжараа. Партийна организацинуудаар, соёлой байшан, клубуудаар октябриин болон ленинскэ уншалганууд үнгэргэгдэбэ. Хамта дээрээ 40 гаран теоретическэ конференци үнгэргэгдөө. Илангаяа Кабанскын, Мухар-Шэбэрэй, Улаан-Үдын, Загарайн аймагуудаар олон конференци болобо.

«Агууехэ Октябриин социалис революциин 50 жэл» гэһэн КПСС-эй ЦК-гай Тезисүүд, КПСС-эй ЦК-гай Пленумэй болон СССР-эй, РСФСР-эй Верховно Соведүүдэй ойн баярай заседаниинуудай материалнуудые коммунистнууд болон марксистско-ленинскэ теори шудалагшад ехээр һонирхон шудалжа үзэһэн байгаа. Эхин политһургуулинуудаар, марксизм-ленинизмын үндэһэ һуури шудалха зарим һургуулинуудаар эдэ материалнуудые үзэлгэдэ тусгаар саг үгтэһэн байгаа.

Хүдөөгэй партийна организацинуудаар 270 эхин политическэ һургуули, марксизм-ленинизмын үндэһэ һуури шудалха 713 һургуули, 177 теоретическэ семинар, партийно-ажахын эдэбхитэдэй 11 районно һургуули хүдэлбэ. Эдэ һургуули, семинарнуудаар 26500 коммунистнар, партийнабэшэ эдэбхитэд һуралсаһан байна.

Һуралсалай жэлэй дүнгүүд юун тухай гэршэлнэб? Үнгэргэгдэһэн шалгалта экзаменууд, түгэсхэлэй хэшээлнүүд дээрэһээ ямар тобшолол хэлтэйб гэбэл, нэн түрүүндэ марксистско-ленинскэ теори шудалха хэрэгтэ һуралсагшад һонирхолтойгоор, анхарал оролдосотойгоор хандадаг болоо. Ээлжээтэ хэшээлэй болоходо, лекци уншагдахада, теоретическэ конференци зарлагдахада хүн зоной дуратайгаар ерэдэг болоһониинь олон газарта хаража болохо байгаа.

Гадна хэшээлэй үедэ али нэгэн теоретическэ асуудал зүбшэн хэлсэлгэдэ коммунистнууд, мүн бусадшье һуралсагшад эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг болонхой. Олонхиинь конспект табидаг, марксизм-ленинизмын классигуудай зохёолнуудые ехэтэ һонирхон, гүнзэгыгөөр шудална. Энэнь үзэһэн гараһан материалнуудаа һайнаар ойлгохо, хадуужа абаха, зүб тобшолол хэхэ, бодото ажабайдалтай холбохо хэрэгтэнь туһална.

Тэрэшэлэн политическэ һуралсал хадаа һуралсагшадай коммунис үзэл бодолыень дээшэлүүлнэ, ниитынгээ уялга хүсэдөөр мэдэрхэ хэрэгтэнь туһална, һайнаар, ашаүрэ ехэтэйгээр ажаллаха эрмэлзэл түрүүлнэ.

Нэгэ жэшээ дурдалтай. Гүнхэнэй аймагай «Маяк» колхозой һаалишан Р. Д. Санжихаевагай хэдэхэн жэлэй саада тээ лекци, элидхэлдэ ошохонь харагдадаггүй байгаа. Партийна организациин дурадхалаар нүхэр Санжихаева эхин политическэ һургуулида һуралсажа эхилээд, үнгэрһэн жэлдэ марксизм-ленинизмын үндэһэ һуури шудалха һургуулида һуралсажа гараба. Мүнөө энэ нүхэрнай эдэбхитэй һуралсагша, һайн агитатор болонхой. Гансахан хэлэ үгөөрөө бэшэ, мүн бодото ажал хэрэгээрээ олоной дунда ойлгуулламжын хүдэлмэри ябуулна. Нүхэр Санжихаева 1968 ондо үнеэн бүриһөө 2 мянган литр һү һаахын түлөө социалис мүрысөө Түнхэнэй һаалишадай дунда үүсхэһэн байна.

Энэ багахан жэшээ хадаа политическэ һуралсалай ямар ехэ нүлөө үзүүлжэ шадаха байһаниинь элитээр гэршэлнэ ха юм.

Коммунистнуудай политическэ һуралсалда туйлагдаһан зарим тэды амжалтанууд өөрөө ерээ бэшэ. Нэн түрүүндэ коммунистнуудай, бусадшье һуралсагшадай өөһэдынь оролдолгын ашаүрэ болоно. Гадна партийна организацинууд, партиин райкомууд политическэ һуралсалда ехэхэн анхаралаа хандуулдаг, политическэ һуралсалай асуудалнуудые зүбшэн хэлсэдэг болонхой.

Жэшээлхэдэ, партиин Баргажанай, Бэшүүрэй, Ярууны, Хэжэнгын райкомууд кадрнуудай һуралсал тухай асуудал бюро дээрээ хараһан, КПСС-эй Кабанскын, Сэлэнгын райкомууд энэ асуудалаар пленум үнгэргэһэн байна. Пропагандистнуудые шэлэн олохо, һургаха хүдэлмэришье нилээд һайжараа. Семинарнууд, методическа болон теоретическэ конференцинүүд саг сагтаа үнгэргэгдэдэг, пропагандистнууд дүй дүршэлөө андалдадаг болонхой. Тэрэшэлэн нэмэлт хэшээл үнгэргэгдэнэ. Партиин Бэшүүрэй, Мухар-Шэбэрэй, Хойто-Байгалай райкомуудай бюро дээрэ пропагандистнууд нүхэд П. П. Архипенко, С. И. Меньшиков, К. П. Мезгина, Цуй-Ю сен А. И., Е. П. Сороковикова, П. Я. Ключерев гэгшэдэй дүй дүршэл согсологдоһон байна.

«Байкальские огни», «Бичурский хлебороб», «Вперед», «Баргажанай үнэн», «Саян», «Улаан Сэлэнгэ», «Улаан Туя», «Ленинэй тут» гэһэн районно газетэнүүд пропагандистын хүдэлмэридэ зорюулагдаһан тусхай хуудаһануудые гаргадаг болоо.

Сэлэнгын, Чисаанын, Анаагай, Хэжэнгын, Саянай совхозуудай, Зэдын комбинадай, Захааминай «Коммунизмын зам», Улаан-Үдын аймагай «Искра», Бэшүүрэй аймагай «Дружба», «Победа» колхозуудай партийна организацинууд политическэ һуралсалда горитойхон анхарал табина.

Гадна пропагандистнуудай оролдолго, тэдэнэрэй эдэбхи, ажал хэрэгынь хараада абаха шухала. Имагтал тэдэнэрэй оролдолго болон бэлэдхэлһээ хэшээлэй ямараар үнгэрхэнь дулдыдана ха юм.

Хэдэн жэшээ эндэ дурдалтай. Улаан-Үдын аймагай «Искра» колхоздо эмхидхэгдэһэн эхин политическэ һургуулида М. О. Мясников пропагандистаар ажаллана. Хэшээлээ үнгэргэхэдөө харуулан ойлгуулха зүйлнүүдые, географическа карта, фото-зурагуудые үргэнөөр хэрэглээ. Мүн кинофильмүүдые харуулдаг.

Зүгөөр булта партийна организацинуудаар коммунистнуудай политическэ һуралсалда зохихо анхарал табигдадаг байгаа гэхын аргагүй. Зарим һургуули, семинарнуудта хэшээлынь таһалдадаг, һуралсагшадай бултадаа ерэдэггүй ушар үзэгдэһэн байна. Пропагандистнаршье һайса бэлдэнгүй хэшээлээ үнгэргэдэг, зарим партийна организацинууд тэдэнэртэ шанга эрилтэ табидаггүй байһан.

Бэшүүрэй Охин-Булагай совхозой, Түнхэнэй «Сибиряк», Улаан-Үдын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ, Ярууны, Нисэнгын совхозой болон бусад зарим партийна организацинуудаар коммунистнуудай политическэ һуралсалда ехэхэн дутагдал үзэгдөө. Гадна пропагандистнартаашье газар бүхэндэ бодото туһаламжа үзүүлэгдээгүй. Баргажанай, Ярууны, Хяагтын аймагуудаар пропагандистнарай семинар үсөөн зарлагдаһан, дүй дүршэлынь согсологдонгүй үлэшоо.

Мүнөө һуралсалай жэлэй дүн гаргагдажа байна. Зарим газарта энэ дүн партийна суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэнэ, партиин райкомуудай пленумүүд дээрэ зүбшэгдэхөөр хараалагдана. КПСС-эй обком философиин асуудалаар пропагандистнуудай семинар зарланхай. Август-сентябрь һарануудта политэкономиин, партиин түүхын асуудалнуудаар семинар үнгэргэгдэхэ. Теэд эдэ семинарнуудта булта пропагандистнуудые асархын аргагүй. Тиимэһээ партиин райкомууд үлэгшэ пропагандистнуудай һуралсал эмхидхэхэ зэргэтэй.

Коммунистнуудай һуралсалда бии байһан дутагдалнуудые хүсэд элирүүлхэ, һуралсалай шэнэ жэлдэ тэдэнээ дабтахагүй—нимэ зорилго партийна организацинуудай үмэнэ табигдана.

Т. НАЗИМОВА,
КПСС-эй обкомой политическэ гэгээрэлэй байшантые даагша.

ТҮРҮҮШЫН БАЯР

СУХЫН ГАРАСАҺАА Сагаан-Хушуун хүрэтэр харгы хадалиг газараар хотирон, хабтагай тала руу зурына. Машинамнай хүшөөр уухилан дабшана. Харин харгые байд гээд лэ обо-собо элһэн хаажа тойбо татана. Иимэ газараар ябахада жолоошондо ехэ хүндэ хэбэртэй.

— Эх, харгыл байна даа. —гэжэ таба модо газарые дабаһанай удаа жолоошон һанаа алдан дуугарба.—Урдань зарим айлда зэмэдэ ороһон үхибүүдээ «зоргоороо бү ошо, үхэршэн болгоохоб!» гэжэ айлгадаг бэлэй, харин мүнөө малшанай мэргэжэл тусгаар хүндэтэй болоо даа. Хэдэн зуун хурьгадые түлжүүлээ һаань гү, али зуугаад бурууну-удые таргалуулаа һаань, тэрэниие суглаан дээрэ магтаха, газетэдэ бэшэхэ, Хүндэлэлэй самбарта фото-зурагыиь яларан байхал, ВДНХ-да ошохо путёвкоор шагнагдаха. Харин бидэнэр, жолоошодто тиимэ халуун анхарал хүртэдэггүй.

Одоол Сагаан-Хушуун хүрэжэ ерэбэди. Эндэхи отара эгээл Сухэ голой эрье шадар, үзэсхэлэн һайхан газарта байрланхай. Ахалагша хонишон Мария Цыденовна Цыбеноватай танилсабаб. Шарайшалхадамни хаана нэгэтэ хараһан-дал һанагдана... Зүб даа! Энэ хүнэй портрет газетэдэ хараа хамнайб. Мария Цыденовнае XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой хүтэлбэрилэгшэдэй магтаһыешье һананаб: «Манай депутат—ажалша бэрхэшье, шуумгай шангашье хүн даа» гээ һэн.

Тэрээнтэй хөөрэлдэжэ һуухадаа зэлүүдэгүй толгойдомни нимэ нэгэ бодол оробо: хэрбээ М. Ц. Цыбеновае колхозой мэдээжэ хонишон, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат юм гэжэ дуулаа, мэдээгүй һаа. би тэрээниие зоотехник гү, али хүдөөгэй багша гэшэ ха гэжэл һанаха һэм. Аятай зохид хубсаһаарнь, хүндэшэ налгай хөөрэлдөөгөөрнь ухаантайшье, эдалабаритайшье хүн гэжэ таамаар.

Хонишоной ажал тухай, ерээдүйнгөө түсэб, һанаан тухай хөөрэнэ. Хөөрэһыень һонирхон шагнанаб. Удха түгэлдэр зүйлнүүдынь халуухые оролдоноб.

Олон жэл соо Мария Цыденовна хонишоноор хүдэлнэ. Ажал мэргэжэлэйнгээ хэды хүшэр байгаашье һаа, тэрээндэ ондоо юумэн хэрэггүй хэбэртэй. Хонин ажал дээрэхи амархан бэшэ жэлнүүдэй хугасаа соо тэрэ яһала юумэ үзөө даа, дүй дүршэл ехэтэйшье болоо.

Мария өөрынгөө нүхэр Соднөм Цыбеновтэй 1965 оной зун түрүүшынхээ эхэ хонидой отара iаажа абаһан юм. Тэрээнһээ урда эрьенүүдые харууһалдаг байгаа. Мартагдашагүй тэрэ намар Цыбеновтан хонидоо искусственна аргаар ороондо оруулаад, үбэлэй янгинама хүйтэнэй үеэр түл абахаар бэлдэжэ, хурьгалха үеынь хүлеэжэ, һанаагаашье зобоо һэн. Юуб гэхэдэ, тэрэ үбэлжөөндэ үбһэ тэжээлэй хүртэсэ ехэл бага байгаа. Бүри халуун намарһаа эхилээд, хурьгалха хонидоо горитойхон хүсэ абхуулхые оролдобо. Теэд ондоо хүнэй гарһаа абтаһан шадал муутайшаг хонид, түллэхэ үедөө балай һайжарбашьегүй.

Нимэ ушар тэдэнэртэ гайтайхан байдал тохёолдуулба. Тамираар муу, түрүүшынхээ түллэһэн хонид хурьгадаа садхаадаггүй байгаа. Хото хорёогоо хэды дулаалхые оролдобошье һаань, тэрэнь хүйтэн байгаа. Тиибэ ябашье тэрэ жэл соо бригадынхид отарынгаа зуун хонин бүриһөө 80 хурьга абаба.

Иимэ урагшагүй ябадал Цыбеновтэнэй урма зоригые хухалаагүй. Тэдэнэр баян дүй дүршэлтэй хонишодой арга оншые хаража, һайн һургаал абаа һэн. Бэрхэ шадамар хонишодой хонин һүрэг ямаршье сагта тобир һайнууд байдагыень тэдэнэр халуужа абаба. Хүсэ тамираар һайн хониндоо заатагүй задарюун томо хурьгад абтадаг гээд хуушанай хонишодой хэлсэхыешье дуулаа. Тиихэдэл Мария Цыденовна хонидые ороондо оруулха, хурьгадые хайшан гэжэ аятайгаар абаха тухай арга оншые горитойхон шудалхые хүсөө бэлэй.

Тиигэжэ хойто жэлынь харуу-

һалжа байһан хонидоо хүсэ н
тайгаар ондо оруулба, 1967
зуун эхэ хонин бүриһөө 91
га абажа шадаба. Энэнь тии
дүн бэшэ байгаа, зүгөөр
түрүүшынгээ жэлдэ орбол
гүй дээрэ үрэ дүн болоо бш

Энэ түрүүшын заахан
бараг үрэ дүн Цыбеновтан
суулба. Ажал хэрэгтээ си
бүришье һайн түйлалта заба
га боломжын байһаниинь
лэгдээ һэн. Тиибэшье М. Ц
ва түйлаһан тэды амжал
наагаа амараагүй, колхо
аймагайнгаашье түрүү хон
эрхим дүй дүршэлые, арга
халан абахые оролдодог б

Мүнөө хабарай хурьга
халуун үе дүүрэнхэй. Эн
дээрэ 489 эхэ хонидһоо 46
гал — зууһаа 95 задарг
түлнүүд абтанхай. Абтаһ
гань нэрэтэй түрэтэйгөөр
дээ.

Сагаан-Хушуунай отары
шодой хэхэ ажалыньые
ехэ. Абтаһан хурьгадаа
түлжүүлээд, тус бүриин
рые 20 килограммһаа доош
болгоод, амяарлан тушаах
лэнтэй.

Энэ хүсэһэн, зорихо
Мария Цыденовна заабол
байһандаа батаар найдаж
нэй туһалагшадыньшье
бэрхэ, оролдосотой хү
Тэдэнэй хониеньшье аб
Соднөм Цыретарович, ко
хони үсхэхэ эрдэм арга һ
дэлэг. Владимир хүбүүн
хонин ажалые хэнһээшье
гүйгөөр мэдэхэ. Хонид
гоондо дуратай, ая-ганта,
һаа тэрэ тамир хүсэ орож
даг, хилгана үбһэн хони
һые муудуулдаг гэхэ м
бүүн һайн ойлгодог болон
нидоо түүжэ тала гараа
Володя номһоо һалалгагүй
тэрэ биологи болон химиие
на. Тиигээшьегүйдэнь арга
Нёлондо жэлдэ конкурсын
медицинскэ институтта ор
раагүй — даншье олон
басагад эрдэм һургаал аб
сэнэ. Абаһаар Володя аг
шье, урмаа хухараагүй һа

— Хойто жэлдэ заат
хоб. Мүнөө дээрээ эх
туһалхаб, — гэжэ Волод
һэн.

Хуушанай малшан
үбгэжөөл (Соднөм Цыбе
гэнь) үндэр наһатай бо
ушөөл сарюун задаа, т
гааһаяа татан, забилжа
болоод, тала руу хараш
рээниие тала дайда ду
болодог. Байжа байтараа
урёо тэргэдэ хүллөөд, хон
хан гарашаха. Цыретор
үри хүүгэдтэе аша туһа

Хонидой харууһанһаа
Мария Цыденовнада һанш
хо юумэн олон,

— Хонишодой байдалы
руулхын тула нилээн
хэгдэнэ. Тиигэбэшье м
ажаһуудалай мүнөө үеы
хүсэд хангагүй. Хонишо
гэжэлдэ хүниие тусгаар
бэлдэнэгүйбди. Бодоод
Трактор жолоодохын түлэ
рист түрүүн тусхай һур
даг. Харин хонишон за
нэб? Хэнишье байт, тэрэ
рада абаашаад табижар
хэтэй хамта хонишоной
һайса шудалһан хүниие (
дабаринень хонин һүрэ
рые хараада абан) тусх
үгтэбэл, олон жэлдэ хү
түлөө түлбэриин хэмжэ
һайн байгаа... Тиигэбэл
залуу хонишод өөһэдынгөө
дуратай байха һэн. Энэ а
колхоз гү, али аймаг
шадахагүй, харин түбэй
гаанудай шиидхэхэ ба
мэдээжэ,—гэжэ тэрэ хө

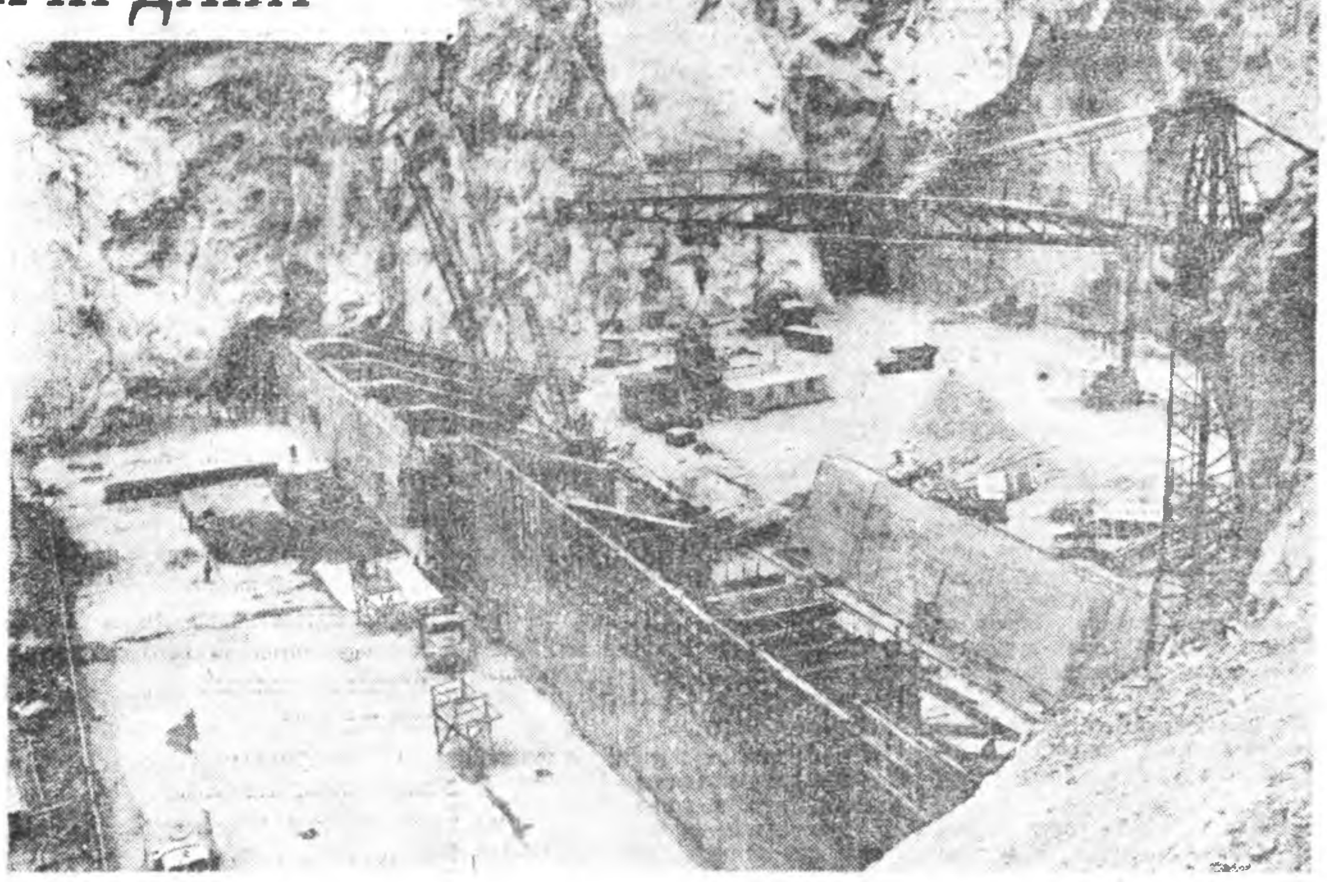
Хонишоной мэргэжэл т
дол һаһаан энэ хүнэй с
эзэлнэ. Теэд тэрэ өөрынг
эрилтэ табина бэшэ, хар
най түлөө һайнние хүсэ
Нимэ хүнүүлые лажа хүн
байлтай гээшэб.

Ц. БАЛД

Сэлэнгэ.

ТОГТОГУЛЬСКА ГЭС БАРИГДАНА

Киргиз ороной Чаткальска болон Ферганска дабаануудай хоорондохи хабшал соогуур Нарын гэһэн хадын мүрэн хүүеэтэй, шуууяатайгаар урдадаг юм. Энэ мүрэн эршэ хүсынгөө нөөсын талаар Днепр, Иртышһээ үлүү байха.

Мүнөө Нарын мүрэн дээрэ Тогтогульска ГЭС баригдажа байна. Энэ ГЭС 1 миллион 200 мянган киловатт хүсэтэй болохо.

Мүрэнэй уһан мүнөө хажуу тээшээ урдажа, хабсагайе сүмэлэн малтагдаһан тоннель соогуур харьялна. Хуушан һаба дээрэнь 230 метр үндэртэй хаалта баригдана. Удангүй энэ барилгашье дүүрэжэ, хадын дошхон мүрэн дээрэ баригдаһан ГЭС түрүүшын тоог үгэжэ, Киргиз, Узбекистан, Таджикистан, Урда Казахстан оронуудай газар дайда электрын галаар яларха.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Тогтогульска ГЭС-эй барилга дээрэ.

ГЭС дээрэ түрүүшүүл олон. Тэдэнэй нэгэн монтажник Султангалы Есенов толгой эрьемэ үндэр газарта ажалладаг.

ТАСС-ай фотохронико.

ВДНХ-да ТАБИГДАНХА

Россин Федерациин номой болон газетэ-журналнуудай 103 хэблэлнүүдэй нэгэ жэл соо гаргаһан 48093 элдэб ном, брошюрые суглуулжа, Москвагай ВДНХ-дахи «Совет хэблэл» гэһэн павильон соо бултыень табихын аргагүй. Ушар тиимэһээ павильоной шэнэ экспозицида имагтал эрхим хэблэлнүүдые — удха түгэлдэр, гоё һайнаар шэмэглэгдэһэн, эрхимээр хэблэгдэһэн номуудыел хаража болоно.

Совет засагай 50 жэлэй һайндэртэ бэлэдхэлэй үедэ Буряадай номой хэблэлэй хэблэн гаргаһан «Октябрьдаа Буряадай магтаал» гэһэн ном эдэ эрилтэнүүдтэ хүсэд харюусажа, «Совет хэблэл» павильоной России Федерациин таһагта табигдаба. Республикын хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй, эрдэмтэдэй, мүн хүдэлмэришэн ангиин, колхозникуудай, интеллигенциин түлөөлэгшэнэрэй статьянууд номдо оронхой. Ном
вет засагай 50 жэлэй ту
вет Буряад орондо болоһ
люционно хубилалтануу
мино болон соёл суртала
хэ тушаа Буряадай
туйлаһан амжалтануу
гоор харуулагдана.

Выставкэдэ орогшод
һонирхон харана.

С. СЕМЕ

Москва хото.

...ИНСКЭ ...АЛГАНУУД ...ИЛБЭ

...жэлдэ Мухар-Шэбэ... һуурин, тосхонуу..., байшан болон хүдөө...удаар Агуу ехэ Октябрь... баярта зорюулагдаһан ...болоһон юм. Октяб...ициин 50 жэлэй ой, ...Коммунис партиин ...бюро совет арадай түй... ехэ амжалтанууд ту... болон элидхэлнүүдые ...советскэ хүдэлмэрилэг... совхозуудай хүтэлбэ... хүдөөгэй интеллигент... байна. Һүүлээрнь, ...ой урда тээхэнэ, ай...мохон тосхонуудаар ...К-гай тезисүүдээр на...ическэ конференци үн...

...ой дунда үзэл сурта... хүдэлмэри эрхэлэ..., тусхай шэглэлтэй... ажалшадые ком... хүмүүжүүлгын та... ашатай үрэтэй байһа...

...партийна организаци...ние» бүлгэмэй эмхи... байгша ондо үр..., В. И. Ленинэй түрэ... жэлэй ойдо зорюулха гэ... Энэ үүсхэлынь пар... бюро дэмжэжэ, ...гоол абанхай, ленин...нууд эхилбэ.

...сагай үнгэрбэшье, энэ ...үргэн далайсатай боло... Ленинскэ уншалганууд ...ын түрэһөөр 150 жэ...зорюулагдаһан теорети...конференциһээ эхилээ. Тү...конференци аймагай түб ...олагдажа, эхин пар...анизацинуудай секре...пропагандистнар, «Зна...эй эхин эмхинүүдэй ...ор хабаадалсаа һэн. ...н түгэсхэлдэ ленин...ын тематика зүбшэг...шэнэ дурадхал, һанам...

... хараада абагдажа, ...атика зохёогдоод пар...омой бюро дээрэ бата...хадаа ленинскэ ун...е имагтал соёлой бай...удаар, колхоз болон ...һуурин тосхонуудаар ...предприяти, эмхи зур..., фермэ, бригадануу... ехэ гэжэ шиидхэгдээ.

...мэ уншалганууд аймаг...ондо оршодог райпот...холбооной узел...ьна предприятинуу...адта, хүдөө ажахын ...болоод байна. Пар...мой секретарьнар Н. Н. ...Н. Ц. Пимаев, хүдөө ...равлениин начальник ...ших, аймгүйсэдкомой ...орогшо П. А. Фали...да һургуулиин багша ...ова болон бусад лекци...шаба.

...Никольск, Шэнэ За... Хушуун Үзүүр тосхо...енинскэ уншалганууд ...лой байшан, библиоте...удаар асуудал-харюугай ...шагшадай конференци ...захалаа, В. И. Ле...политическэ болон уран ... выставкэ эмхидхэг...

Г. ЩЕПИН.

Гоё һайхан тухай хөөрэлдөөн

АРАДАЙ ТЕАТР ЯМАР ТУҺАТАЙБ

Хүн зоной гоё һайхан тээшэ эрмэлзэл үни холын түүхэтэй юм. Нюдэнэй хужар, шэхэнэй шэмэг, сэдьхэлэй баяр боломо элитэ ехэ зохёолнууд эртэ урда сагһаа хойшо арадай оюун бэлигһээ мүндэлдэг байгаа. Гайхамшагта эпос, һайхан дуун, нээрмэ хатар тэдэнэй харгын хани болодог һэн. Уран гарай урлал—зүүдхэл, хэрэгсэл, элдэб шэмэглэл дүтэ хүрэшэгүй һайханаар бүтээгдэдэг байгаа. Арадай һайндэрэй боложо ерэхэлээр нуга добо, айл хотон хүн зоноор дүүрэжэ, ниитын наадан эхилдэг, тэдэнтэй хамта арадай театрай элдэб бүтээлнүүд түрэдэг һэн.

Саг жэлэй үнгэрэн, шэнэ профессиональна искусствын хүгжэжэ байха үедэ арадай зохёол гээшэ хүн зоной гоё һайханиие мэдэрхэ гол зүйлнүүдэй нэгэн зандаа байһан юм. Хото, городуудай шадалтайхан лэ зон музей, театр болон нааданай газарнуудта ошодог, харин олон түмэн ажалша малша хүн зон гоё һайханиие мэдэхэгүй бүхы наһаяа барадаг һэн.

Имагтал Агуу ехэ Октябриин социалис революци олониитэ ажалшадта эрхэ сүлөө олгожо, дэлхэйн ба түрэл арадайнгаа искусстватай дүтэ танилсаха, энэ искусствын бүтээлшэд болохо арга тэдээндэ олгоһон байна. «Уран зохёол, искусство гээшые арад зонтой нягта холбоотой болгохын тула бидэ арадай соёл культурые, ниитэ һуралсалые хүгжөөхэ ёһотойбди»,—гэжэ В. И. Ленин Клара Цеткинтэй хөөрэлдэхэдөө онсолон тэмдэглэһэн байдаг.

Манай совет орондо богонихон саг соо хүн түрэлтэнэй түүхэдэ дуулдаагүй ехэ культурна революци боложо илаад, мүнөө үедэ гүрэн соомной бүгэдэ ниитын дунда һуралсал бэелүүлэгдэжэ байна. Хүн зон эрдэм номтой болохо бүреэ сэдьхэл бодолоо баяжуулхын түлөө, һайн һайхан удхатай шэнэ ёһо заншалнуудай түлөө эрмэлзэхэл ёһоороо эрмэлзэнэ. Энэ эрмэлзэлэй бэелхэ хэрэгтэ, мүн хүн зониие гоё һайхантай улам дүтэ харилсаатай болгоходо профессиональна искусстваһаа гадна арадай зохёол, арадай уран һайхан ехэ үүргэ дүүргэдэг. Илангаяа Совет засагай 50 жэлэй ойн һайндэрые угтуулан хэдэн олон концерт, зүжэг арадай оюун бэлигэй хүсөөр табигдаһан байна. Уран һайханай бүлгэмэйхидэй, арадай театрай артистнарай бэлиг, тэдэнэй уран арга профессиональна мэргэжэлтэдэйхиһээ дортохоор бэшэ болоо. Жэшээнь, Глюкгэй «Орфей» гэжэ айхабтар орёо бэрхэ оперые Эстониин нэгэ уран һайханай оперно студи амжалтатайгаар табиһан байна.

Арадай уран һайханай хүгжэлтын эгээл дээдэ шатань арадай театрнууд болоно. Репертуарайнгаа, мэ гэжэлэйнгээ, бэелүүлһэн зүжэгүүдэйнгээ шанарай талаар тэдэнэр профессиональна театрнуудта нилээд дүтэ болонхой. Илангаяа бэрхэ режиссёр хүмүүжүүлэгшэтэй газарта ехэ амжалта туйлагдадаг. Зарим арадай театрнуудай дэргэдэ студинууд эмхидхэгдэнэ, тэндэнь залуу артистнууд, мүн һайн дуратан мэргэжэл шудалдаг. Сценын ёһо гурим мэдэхэ, дүй дүршэлөөр баян артистнуудтай арадай театрай табиһан зүжэг ёһото искусствын бүтээл боложо шададаг. Зарим хото, городуудай арадай театрнууд ганса нютагтаа бэшэ, харин аймаг, хизаар соогоо суурхадаг, тэдэнэй наадан Кремлиин ордоной сценэ дээрэ табигдадаг боложо байна. Иимэ түргэнөөр арадай театрнуудай хүгжэжэ, тэрэнэй артистнарай олошоржо, бэлиг шадабариинь дээшэлжэ байһан жэшээнүүд (манай гүрэндэ 600 гаран театр хүдэлнэ) хадаа хожомоо профессиональна театрай халаан болохоор хүсэн гээшэ гэжэ тэдэниие тоолохо арга зарим мэргэжэлтэдтэ олгоно. Энэ зүб асуудал гү? Арадай театр хадаа үнэхөөрөө профессиональна искусствые түрин, һуурииень эзэлхэ байна гү? Үгы гэжэ һанагдана. Ушар юуб гэхэдэ, профессиональна искусство уран һайханай самодеятельность (арадай театр, ансамбль, оркестр, филармони) хоёр хоорондоо тон ондоо илгаатай юм.

Нэгэдэхи илгаань юуб гэхэдэ, арадай театр гээшэ энэ уран һайханда хабаадагшадта (өөһэдтэнь) айхабтар ехэ хүмүүжүүлхы нүлөө үзүүлдэг, тэдэнэй урда уран зохёол бүтээлгын үүдэ нээжэ үгэдэг. Ямар нэгэн зүжэг табихаар бэлдэхэ үедөө арадай театрай артистнууд искусствын гүн ехэ баялигые мэдэн, драматургын зохёолые, тэрэнэй творчествые шэнжэлэн үзэдэг, үе саг, хани нүхэд, арад зон тухайгаа һайн ойлгохо болодог байна. Һүүлээрнь драматургын зүжэг соо зураглагдаһан һонирхолтой, мүн онсо өөрын абари зантай хүнэй образые сценэ дээрэ харуулхадаа, арадай театрай артистнар зохёол бүтээлгын оньһон арга, һайн һайханиие мэдэрнэ. Тэдэнэр зүжэг бүхэндэ сэдьхэлээр баяжана, тэдэнэй мэдэсэ үргэдэнэ, ухаан бодолойнгоо талаар баян боложо, тойроод ябаһан зон нүхэд соогоо һайханаар харагдадаг хүнүүд болоно. Иимэ хүнүүд али бүхы үзэгдэлнүүдые зүбөөр ойлгодог, хэлэндэ хурса, бодолоор һонор байдаг. Энэ ургалтадань уран һайханай бүлгэмдэ хабаадалсаһанайнь үрэ харагдана бшуу.

Арадай театрнуудай иимэ туһа, тэдэнэй хүмүүжүүлхы үүргэ тухай уран һайханай бүлгэмүүдтэ хабаадагшад, мүн тэдэнэй режиссернуудшье хэблэлдэ ехэтэ бэшэдэг гээшэ. Жэшээнь, БурАССР-эй культурын габьяата ажал ябуулагша В. А. Соболев Захааминай арадай театрай хүдэлмэри тухай бэшэхэдээ һонёор хөөрөө һэн. Москвагай «Метростройн» арадай театрай хүтэлбэрилэгшэ Л. А. Новский «Театральна уран һайханай хүтэлбэрилэгшэдтэ туһаламжа» гэһэн ном соогоо өөрынгөө баян дүй түршэл тухай: «уран һайханда хабаадагшад гуа һайхан тухай урдань ойлгодоггүй юумэнүүдээ мэдэхэ болоно, мүн, искусствын нүлөөлдэг гоё һайханай мэдэрэлые арадта дамжуулжа баясхалан үзэжэ жаргадаг болоно»,—гэжэ бэшэнэ. Иигэжэ уран һайханай самодеятельность арадай театрнууд хүн бүхэндэ гоё һайханиие ойлгоходонь, уран бүтээл бэелүүлжэ, өөрынгөө бэлиг харуулхадань туһална.

Хоёрдохёор, арадай театр гээшэ харагшадта профессиональна театрта орходоо тон ондоогоор нүлөөлдэг. Профессиональна артистнуудай мэргэжэл, бэлиг арсашагүй баян, тэдэнэр харагшадта гоё һайхан мэдэрэл түрүүлхэдээ өөһэдын онсо журамтай ааб даа. Тэдэнэй харуулһан наадан дээрэ баясахадаа хүн зон искусство гээшэмнай иимэл байха ёһотой гэһэншүүгээр халуун абадаг юм. Зүгөөр «өөһэдынгөө» театрай, «өөһэдынөө» артистнарай наада харахадаа, эдэ наадагшаднай суг хүдэлдэг хүн..дэй, манай нүхэр гэжэ мэдэхэдээ харагшад тэдэнэй бүтээлдэ тон ондоогоор хандадаг юм. Илангаяа зохёол бэелүүлхэ гээшэ тусгаар ...нэй хэхэ ажал бэшэ, бидэнэйшье туйлажархиха хэрэг ха юм гэжэ ойлгодог болоно бшуу. Тиигэжэ юрын ажалша хүн нүхэрэйнгөө ажалаар омогорхоно, өөрөөшье өөртөө ондоогор, омогоор хандадаг болоно, тэрээндэ искусство шудалха эрмэлзэлынь ургана. Юрын слесарь, бухгалтер, врач, тракторист хүн аад, наада харуулжа байһан нүхэдөө харахадаа зүрхэ орожо, өөрөөшье туршажа үзэдэг байна. Эдэ хүнүүдэй уран һайханда ерэхэдэ искусствада хабаадагшад бүри олошорно, өөр дээрээ гоё һайханай нүлөө үзэжэ алишье талаараа баян болоһон хүнүүд нэмэнэ. Тиимэһээнь лэ уран һайханай самодеятельностьдэ хүн зониие олоор хабаадуулха гэжэ оролдолгонай баһал удхатай.

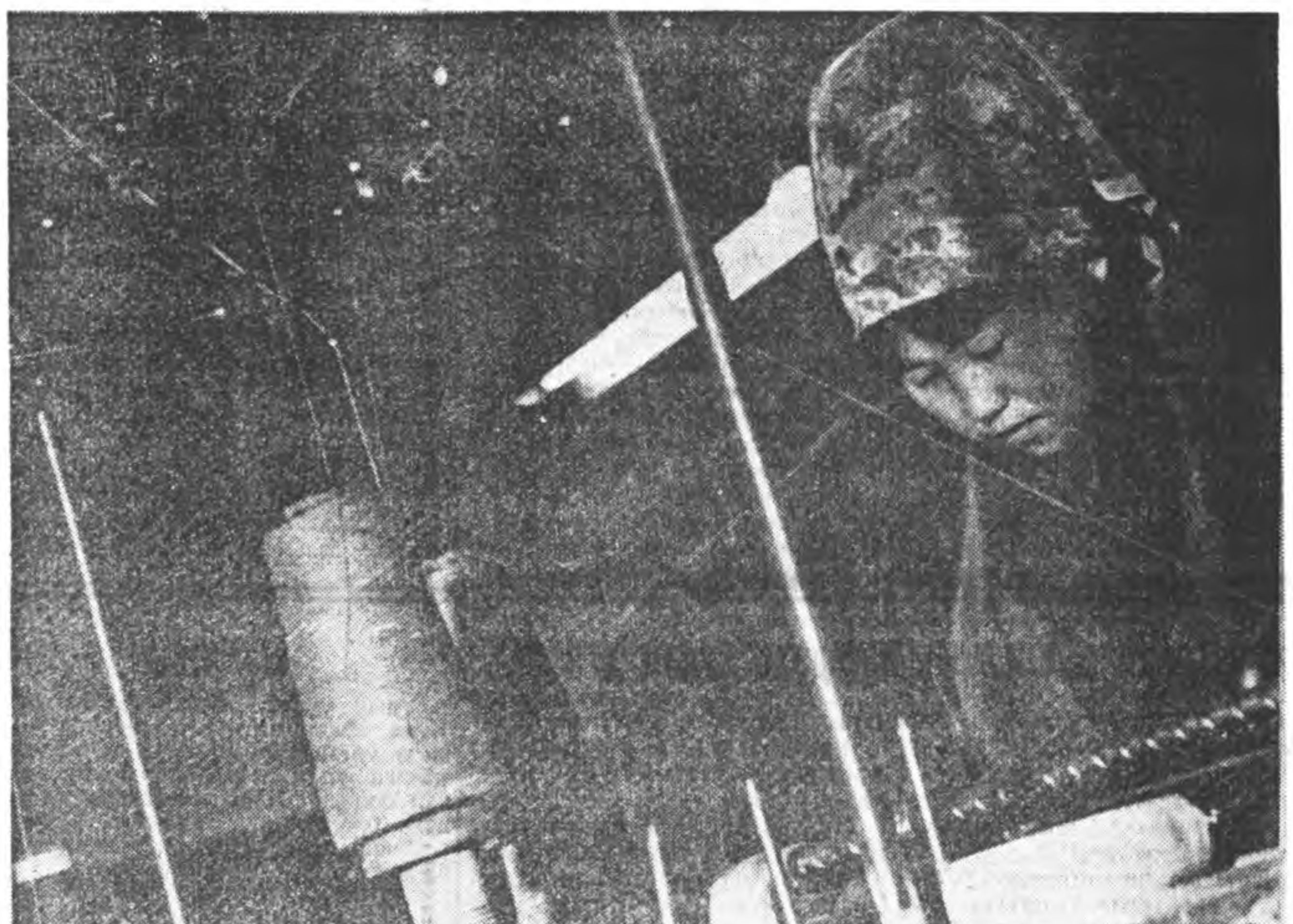
Арадай уран һайханай бүлгэмэй арадай театрай дээрэ дурсагдагша хоёр шэнжэ хадаа тус искусствын саашадаашье хүгжэхэ, шэнэ бүтээлнүүдэй, урлалнуудай, зохёолнуудай олоор бэелүүлэгдэхэ байһые гэршэлнэ. Илангаяа арадай театрнууд һуурин тосхонуудай, аймагай центрнүүдэй, колхоз, совхозуудай, багахан хотонуудай ажалшадые гоё һайханай жама ёһоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ сэгнэшэгүй ехэ үүргэ дүүргэнэ бшуу. Иимэ бага һууринуудта профессиональна театр байдаггүй, тэдэнэр үсөөншье ерэдэг. Энэ дутагдалые тэндэхи өөһэдын артистнууд тэнсүүлдэг байна.

Мүнөө хүдэлмэриин табан, амаралтын хоёр үдэртэй неделидэ шэлжэн орожо байгаа сагта арадай театрнуудай бэелүүлхэ үүргэ улам лэ ехэ болоно. Тиимэһээ тэдэнэй репертуарта, режиссернуудаар хангалгада, мэргэжэлээ дээшэлүүлгэдэ, бэлигтэй артистнарай олошоролгодо тусгаар анхарал хандуулагдаха ёһотой.

Манай гүрэнэй арадай театрнууд дэлхэйн элитэ классическа зохёолнуудһаа эхилээд мүнөөнэй пьесэнүүд хүрэтэр гүйсэдхэдэг болоһон гээшэ. Шэнэлэн һэргэлгын үе сагай комеди, трагединүүд, мүнөө үе сагай интеллектуальна драма тэдэнэй репертуарта бодото һууряа эзэлэнхэй. Гадна уран һайханай самодеятельностиин артистнууд арадайнгаа үндэһэн искусствын жанрнуудые һэргээдэг. Жэшээнь буряад арадайнай ниитэ нааданай дүршэлөөр баян ха юм. Үдэшын наадан, добын наадан, үгышье һаа шагай шүүрээн, сэсэ буляалдаан гэхэ мэтэ урданай наадан арадаймнай үндэһэн театральна искусствын жанрнууд байгаа. Мүнөө тэдэнэй удха, үгэ хүүшарһан гэбэшье, формынгоо талаар дээрэ ахагүй һонин ...ха юм. Тэдэниие һэргээбэл, буряад искусствада ехэ нэмэри хэгдэхэ һэн гэжэ һанагдана. Энэ талаар арадай театр арадтаяа дүтэ холбоотой, арга боломжоор ехэ байна. Жэшээнь, Барханай арадай театр буряад арадайнгаа аман зохёолһоо бүридэһэн зүжэг—спектакль зохёон табиха шадалтайл. Хүдөөдэмнай сэсэшүүл, наадашад олон ха юм. Тэдэнэй дунда ябуудуу дуу зохёожорхидог, хатар наадажархидаг хүнүүд дайралдадаг. Эдэниие арадай театртай, уран һайханай бүлгэмдэ, үгышье һаа агитбригададаа хабаадуулбал ямар ехэ туһатай хүдэлмэри хэхэ һэм.

Оролдобол, юушье бүтээжэ болохо байна. Сэсэ буляалдаашадай үгые бэшэжэ абаха, тэдэниие хулзуулжа хөөрэлдүүлхэ, наадхуулха эдэбхитэй хэрэгтэй. СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин отделениин Буряадай филиалда арадай зохёолой ехэ суглуулбари бии. Тэрэниие творческоор хэрэглэхэ, сценэ дээрэ бэелүүлхын тула бодото хэмжээ ябуулгануудые манай творческо эмхинүүд хэхэ ёһотой гэжэ һанагдана. Жэшээнь, Москвагай элитэ режиссёр, актер О. Ремез һаяхан: «Арадай театрнуудай нангин уялга хадаа урданай арадай наадые һэргээлгэ, тэдэнэй үндэһөөр шэнэ наада зохёон табилга мүн болоно».—гэжэ бэшээ һэн. Нээрээшье уран һайханай бүлгэмүүдэй хүдэлмэриие арадайнгаа наадантай нягта холбоотойгоор ябуулаад байбал, арадай театр хүн зониие коммунис үзэлтэйгөөр хүмүүжүүлхэ, гоё һайханиие нэбтэрүүлэн танилсуулха хэрэгтэ сэгнэшэгүй ехэ хүдэлмэри ябуулха һэн гэжэ һанагдана.

В. НАЙДАКОВА,
искусство шэнжэлэгшэ.

Улаан-Үдын трикотажна фабрикада хүдэлжэ эхилһээр Зинаида Бартаева тиимэшье үнинэй бэшэ юм. Зүгөөр үнгэрһэн жэлнүүдэй туршада нүхэр Бартаева нэхэгшын баян дүй дүршэлтэй боложо шадаа.

Зинаида Бартаева залуушуулай үдэшын һургуулида ябажа, 11-дэхи класс амжалтатайгаар дүүргээ һэн. Мүнөө тэрэ дээдэ һургуулида орохоёо бэлдэжэ байнхай.

Энэ залуу нэхэгшын бүтээһэн продукци хододоо һайн шанартай, худалдан абагшадай үндэр сэгнэлтэдэ хүртэжэл байдаг. Тэрэ үдэр бүриингөө нормые 110—120 процент дүүргэнэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: З. Бартаева ажал дээрээ.

Э. ЛАПИНАЙ фото.

ЭЛЬБЭ ДЭЭРЭХИ ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ БОЛОН ХҮГЖЭЛТЫН ХЭРЭМ

ГЕРМАНИИН ДЕМОКРАТИЧЕСКА РЕСПУБЛИКЫН УЛАСХООРОНДЫН НЭРЭ ХҮНДЭ ЕХЭ БОЛОНО

Уласхоорондын хэмжээн дээрэ мүнөө үе хадаа Германиин Демократическа Республикада олон ехэ зүйлнүүдые олгоо. Өөрынгөө эрхим хүршэ—Польшын Арадай Республикатай хани барисаан, харилсаа холбоон, бэе бэедээ туһалалсалга тухай Договорто гараа табяа. Урдань баталагдаһан тиимэ договорнуудтай Советскэ Союзтай, Венгритэй, Болгаритай, Чехословакитай холбоотой байна. Договорой иимэ харилсаанууд хадаа Варшавын Договорой организаци дотор, Экономическа харилсаа холбооной Совет дотор социализмын оронуудые нэгэдүүлһэн харилсаануудай таһаршагүй хубинь болоо. Нэгэдэмэл Нацинуудай Организацида туһалалгын ассоциацинуудай Бүхэдэлхэйн Федерациин—Уласхоорондын үшөө нэгэ организациин дүүрэн дүлэтэ гэшүүн ГДР-эй энэ хабартаа болоһон ябадал дэлхэй дээрэ ехээр шууяба. Энэ федераци өөрынгөө пленарна ассамблей дээрэ ГДР-ые өөһэдынгөө зэргэдэ нэгэн дуугаар абаа гэжэ зааха хэрэгтэй. Тус федераци 60 гаран национальна ассоциацинуудые нэгэдүүлнэ гэжэ һануулая.

Хилын саада тээхи оронуудтай хүдэлмэришэн, таряашанай түрүүшын немец гүрэнэй парламентска, экономическа, худалдаа наймаанай, научно-техническэ болон соёлой барисаань бүри олон янзын, нягта холбоотой болоо. Мүнөө үедэ энэ гүрэн уласхоорондын 240 тухай организацинуудта ороно, бүхы түбинүүдэй элдэб гүрэнүүдтэй хэгдэһэн 500 гаран договорнууд болон конвенцинүүдтэ хабаадана. ГДР-эй парламентнуудай хоорондохи бүлэг 30 гаран оронуудай парламентнуудтай холбоотой. 35 түрэнүүд дотор ГДР-эй посольствонууд, генеральна консульстванууд, худалдаа наймаанай болон бусад түлөөлэлгэнүүд хүдэлмэрилнэ, тиихэдэ үшөө 15 орон дотор гадаадын худалдаа наймаанай палатын түлөөлэлгэнүүд хүдэлмэрилнэ.

Хүгжэжэ байдаг залуу гүрэнүүдтэй республикын холбоо барисаан нилээд бэхижээ. Скандинавиин, Арабай оронууд, Инди, Латиин Америкын зарим гүрэнүүд худалдаа наймаанай болон научно-техническэ холбооной талаар найдамтай хани болохо ГДР-ые харана. Жэшээлхэдэ, Сириин хэблэл «ГДР-тэй бүри нягта хани барисаатай болохын түлөө Сириин эрмэлзэлгэ хадаа энэ гүрэн сириинхидэй хани нүхэр мүн» гэһэн найдабариһаа үндэһэлнэ.

Олохон оронуудай буржуазна газетэнүүдэйшье хуудаһанууд дээрэ һүүлэй һаралнуудта Германиин Демократическа Республикые тоохогүй политикаяа болюулха гэжэ өөһэдын правительствануудһаа эридэг гүрэнэй болон ниитын ажал ябуулагшадай үгэ улам шангаар ханхинана. Финскэ парламентын гэгээрэлэй болон соёлой асуудалаар комиссиин түрүүлэгшэ. К. Хонконен майн хоёрдохи хадта хэблэлдэ иигэжэ мэдүүлээ юм: **Европодо эб найрамдал болон аюулгүй байдал бэхижүүлхын тула Германиин Демократическа Республикые Европын бүхы гүрэнүүдэй, нэн түрүүндэ ФРГ-е мэдэрэгшэдэй, тиигэжэ бүхы Германиие гансаараа түлөөлхэ гэһэн ФРГ-гэй һаналые дэмжэгшэдэй мэдэрхэнь шухала.**

Ажалай бүгэдэ ниитын конфедерациин Парижска Соведэй делегаци һаяхан Франциин гадаадын хэрэгүүдэй министерствэдэ ошожо, тэрээндэ барюулһан меморандум соонь, тусхайлан, иигэжэ хэлэгдэнэ: **«бонниско засагууд бүхы Германиие түлөөлнэгүй, тиимэһээ Франциин правительство тэрэшэлэн ГДР-тэй дипломатическа харилсаа байгуулха ёһотой».**

ГДР бии болоһонһоо хойшо хоёр арбан жэл шахуу болоод байхадаа баруун гүрэнүүдээр мэдэрэгдээгүй байһан ябадалыень «Сюдсвенскэ дагбладет» гэдэг шведскэ газетэ «худал юумэн дээрэ тогтоһон жэгтэй зүйл» гэжэ нэрлээ. Энэ газетэ «Бонной таарахагүй политикые» эрид шууд шүүмжэлхэ зуураа иигэжэ бэшэнэ: «Бонндо һүүлэй үедэ Хальштейнэй номнол гэжэ нэрэтэй юумэһээ арсадаг болоо. Зүгөөр тиигэбэшье Баруун Германиин түлөөлэлгэ бүхы Германиин нэрэһээ үгэ хэлэхэ эрхэтэй гэһэн худал юумэн ехэ коалици баримтална».

Һаяхан ГДР-тэ ошоһон «Афтонбладет» гэжэ Стокгольмын газетын политическэ шэнжэлэгшэ Л. Юнглеф Германиин Демократическа Республикые тоохо ябадалһаа арсаха гэшэ немец газар дээрэхи «бодото байдалда таарахагүй зүйл» мүн гэжэ заана.

Финляндиин арадай Демократическа союзай гүйсэдком энэ оной май соо резолюци баталан абаа. Тэрээн соогоо Германиин хоёр гүрэниие тоохо тухай, ГДР-тэйшье, ФРГ-тэйшье дипломатическа харилсаа байгуулха тухай дурадхалые дэмжэхэ гэһэн резолюци абаа.

Германиин Демократическа Республикые тоохо, тэрээниие ООН-ой гэшүүн болгохо гэһэн хүдэлөөн бусад оронууд доторшье үргэлэн дэлгэрнэ. Энэ ушар хадаа Рейн дээрэхи хархис, милитарис, фашис удхатай хүсэнүүдые яаруулангүй байжа шадахагүйнь мэдээжэ. ГДР-эй нэрэ хүндын ехэ болохо ябадалһаа айжа, Баруун Германиин ударидагшад Америкын болон Англиин политигуудтай хамтаржа, Европодо түгшүүрил бии болгоно, ГДР-эй амжалтые, үүргые бага болгохо гэжэ эрмэлзэнэ.

«Зүүн зүгэй шэнэ политика» гэжэ нэрэтэй юумээ соносхожо, Бонн ГДР-тэ сэхэ доболхо гэжэ шиидэнэгүй. ГДР-тэ олон союзнигууд, ханинар бии, тиимэ хадань хорото муухай мэхэ гохо хэрэглэжэ, немец газар дээрэ социализмын үндэһэ һуури досоо талаһаань һандаргажа, ГДР-ые амяарлан һалгажа, социалис гүрэнүүдэй нэгэдэмэл фронтые һандаргажа шадахабди гэжэ бодоо. Империалистнуудай, тэдэнэрэй номнолшодой тиимэ һанал таһаран һалаха байха.

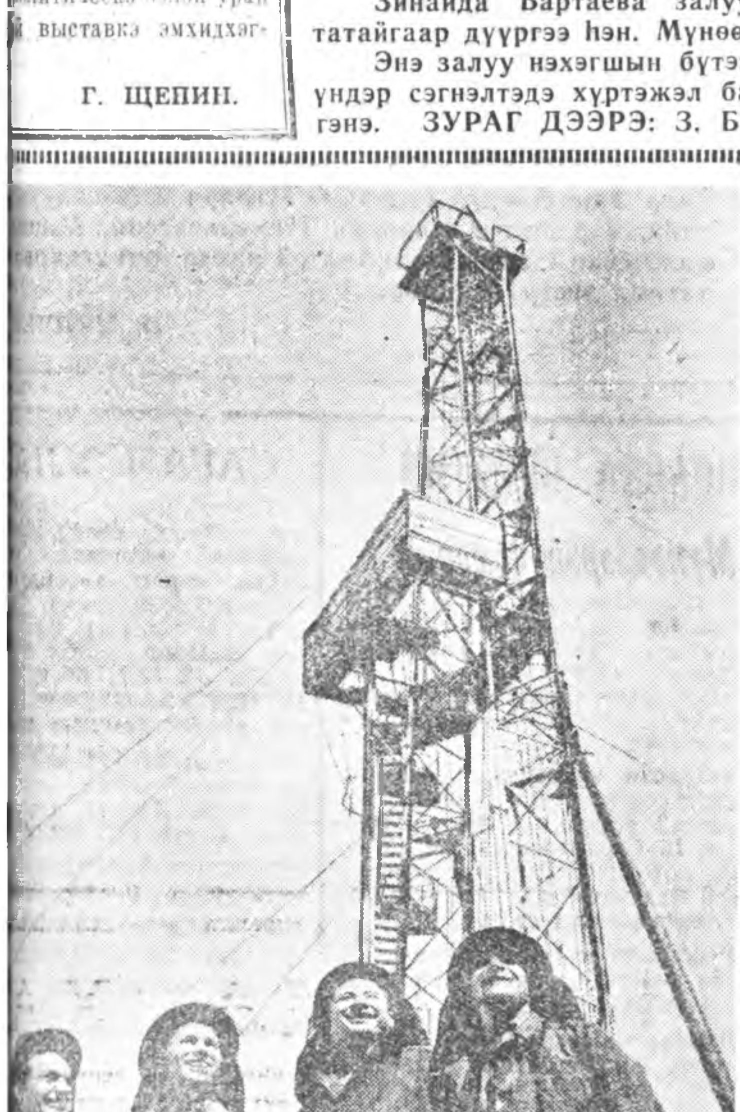
Хүдэлмэришэн, таряашанай немец гүрэнэй үнэн сэхэ хани нүхэд олошоржо, ургана, ургаха байха. Юундэб гэхэдэ, энэ хадаа бэеэ даанхай, эб найрамдалда дуратай, эрхэ сүлөөтэ гүрэн байна бшуу. Энэ гүрэн ФРГ-гэй монополистнууд болон реваншистнуудта бүхы немецүүдэй нэрэһээ үгэ хэлэхэ арга олгоогүй, хэзээшье олгохогүй.

ГДР-эй уласхоорондын бэхижэжэ байгаа нэрэ хүндэнь тэрэнэй экономическа, политическэ болон соёлой ажабайдалай бүхы талын ехэ амжалтануудаар хангагданхай. Мүнөө залуу немец республика дэлхэйн индустриальна талаараа үлэмжэ ехээр хүгжэнги арбан оронуудай тоодо оролсоно. Химиин зүйлнүүдые хүн бүхэндэ хүртэсын талаар үйлэдбэрилхэ хэмжээгээрээ энэ орон дэлхэй дээрэ хоёрдохи һуури эзэлжэ, тиихэдэ хлор, ацетилен мэтын шухала продуктнуудаар — нэгэдэхи һуури эзэлнэ. Электрын хүсэ үйлэдбэрилхэ талаар Баруун Германиһаа үлүү байна.

ГДР—дэлхэйн худалдаа наймаанай эдэбхитэй хабаадагша мүн. Дэлхэйн наймаан дотор энэ республика арбан хоёрдохи һуури эзэлнэ гэжэ ООН-ой статистика баталан харуулна. 1950-һаа 1967 он хүрэтэр тэрэнэй гадаадын худалдаа наймаанай эрьесэ 8 дахин ехэ болоо. Жэшээлхэдэ, энэ үе соо 77 миллиард валютна маркын машинануудые болон түхеэрэлгэ, 21 миллиард марка химиин продуктнуудые худалдаа. Тус республика экономическа ехэ хүсэ шадалтай. 1950 онойхитой сасуулхада тэрэнэй ниитын продукт 1967 ондо 54 миллиард маркаһаа 227 миллиард хүрэтэр ехэ болоо. Мүн лэ энэ үе соо металл үйлэдбэрилгын промышленность продукци гаргалгаа 6 үлүүтэй дахин, химиин промышленность —5 үлүүтэй дахин, электротехническэ—9 дахин ехэ болгоо.

Энэ жэлэй хабар шэнэ, социалис конституци—эб найрамдалай, социализмын болон арадуудай хоорондын хани барисаанай хуули баталан абаһан ябадалынь ГДР-эй уласхоорондын нэрэ хүндын саашанхи ургалтада тон ехээр туһалаа. Энэ түүхэтэ хэрэгынь Европын, бүхы дэлхэйн удха шанартай. Энэ хэрэг хадаа немец нациин хуби заяае шиидхэнэбди гэжэ монополистнууд, юнкернүүд, фашистнуудай, милитаристнуудай һанажа байһан немец газар дээрэ ажалша немец арадай мүнөө ондоо, болото эзэн болоһыень үшөө дахин харуулна. Энэ хадаа 17 миллионһоо үлүү ажалшадай арми—шэнэ Германи байгуулагшад мүн.

А. ТКАЧЕНКО.
(АПН).

...СКО ССР. Совет Литвагай геологууд түрэл газар дайдын... шэнжэлхын түлөө ехэхэн оролдолго гаргана. Альфон... гэгшын хүтэлбэрилдэг геологическа парти июнь һарын ...дай гэжэ газарта нефть олоо. Энэ олдоһон нефтиин нөөсэ ...

...ДЭЭРЭ: нефть олоһон бригада. ТАСС-ай фото.

ГҮРЭНЭЙ ШАЛГАЛТА ЭХИЛЭНХЭЙ

Зунай эулгы һайхан сагта энлэ гүрэнэй шалгалта эхилдэг. Мүнөө үень Буряадай багшанарай институдай бүхы 6 факультедэй 4-дэхи ба 5-дахи курсын студентнэрэй гүрэнэй шалгалта захаланхай.

Гүрэнэй шалгалта гээшэ тон харюусалгатай. Энээндэ оролдосо, бэлэдхэл хэрэгтэй. Түүхэ ба хэлэ бэшэгэй факультедэй 96-дахи ба 97-дохи бүлэгэй студентнэр мүнөө үедэ хоёр шалгалтаяа тушаагаад байна. Студентнэр гүрэнэй шалгалта хэр зэргэ тушаанаб гэхэдэ, урмашамаар дүнгүүд харагдана. Жэшээлхэдэ, 96-дахи бүлэгэй (түүхэ зааха багшанар) студентнэр: С. Очиров, Л. Зайцева, Вл. Фомин, 97-дохиин—студент Л. Варфоломеева болон бусад тушааһан шалгалтаяа «эрхим» гэһэн сэгнэлтэтэйгээр үгөөд байна.

Тус бүлэгүүдэй студентнэр гараха һарын эхеэр гүрэнэй шалгалта дүүргэхэ юм. Иигээд республикымнай олон тоото һургуулиин багшанарай бүлэдэ шэнэ багшанар нэмэхэнь гээшэ. Гүрэнэй шалгалта тушаагшадай хүдэлхэ һургуулинуудынь эли болонхой. Жэшээлхэдэ, С. Очиров Хориин дунда һургуулида, Вл. Фомин Улаан-Үдын Тарбагатай тосхоной һургуулида багшалха юм.

В. ЧИМИТОВ.

„БУДАМШУУДА“ ХАРЮУСАНА

Манай газетын майн 18-ай номерто «Уран бүтээлшэд гээшэ гү, али...» гэһэн гаршагтайгаар «Будамшуу» толилогдоо һэн.

Зарим уран зураашад—Пашков, Данилов, Слепенков, Намсараев гэхэ мэтын хүнүүд хүдөө нютагуудаар ябажа, хубиин ашаг олзо олохо тэдысэ, үндэр ехэ сэнтэйгээр аад, шанар, түхэл муутайгаар хүшөө-памятнигуудые бодхооһон нэрэ зүүнэ гэжэ дурсагдаһан бэшэг соо шүүмжэлэгдээ һэн.

«Тус бэшэг дотор заагдаһан баримтануудые шалгажа үзэхэдэ, зүб байба. 1964 онһоо эхилжэ, республикын сельскэ болон сомоной Соведуудэй, колхоз болон совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд хүшөө-памятнигуудые бүтээхэ тухай ямаршье проектносметнэ гэршэ саарһагүйгөөр гол түлэб уран һайханай-үйлэ... мастерскойн хүдэлмэрилэгшэдтэй хэлсээ баталдаг, энэ хүдэлмэриинь түлөө финансова гурим бүдүүлигээр хазагайруулан, ехэ мүнгэ түлэдэг байһан байба.

«Будамшуугай» элирүүлэгдэһэн зэмэтэ нюурнууд жаяг журамай талаар харюусалгада хабаадуулагдаа гээд Буряадай АССР-эй прокуророй орлогшо, юстициин ахалагша советник нүхэр С. Аржигаров манай редакцида мэдээсэбэ.

ЗАЛУУШУУЛАЙ АМЖАЛТА

ТЕАТР

Будамшуу—Буряадаймнай драматургическа уран зохёолой дээжэ болоһон, арад зонойнгоо үндэр сэгнэлтэдэ хүртэһэн, бултанда мэдээжэ зужэг наадан ха юм даа.

Драматург Ц. Шагжинай зохёоһон энэ зужэгые Ленинградай театральна институдай 2-дохи буряад студиинхид Буряад драмын театрай сценэ дээрэ шадамар бэрхээр наадажа, олоной зүрхэ сэдьхэлые баясуулаа... Хонгёо һайхан хоолойтой эдир залуухан Будамшуу хүбүүн хурдан ухаагаараа, хурса хэлээрээ баяд ноёдтой тэмсэжэ, үгытэй ядуу арад зондоо баяр баясхалан асарна. Иигэжэ үни холо сагһаа хойшо буряад арадай гүн ухаанһаа, гүнзэгы сэдьхэлһээ мүндэлэн гараһан Будамшуу хүбүүнэй образые студент Михаил Елбонов зоригтой, шадамар бэрхээр харуулаа.

Түрүүшынхеэ ёһото театрай сценэ дээрэ гаража, зоной урда наадаха гээшэ тиимэшье бэлэн хэрэг бэшэ. Энээниие бэсэрээ үзэһэн хадаа би һайн мэдэнэб. Хэды тиигэбэшье эдэ залуу артистнар тайхалтай хүнгэхэнөөр, сэдьхэлдэ таарамаар аад, үлүү гаргангүйгөөр наадаһаниинь минии һанахада зүб байна. Хожом мэргэжэл ехэтэй болоходоо зарим дутуунь заһарха бэзэ. Һаяхан хорёод гаража ябаһан наһатай мүнөө үеын эдэ залуу хүбүүд, басагадай урда сагай балар барга мунхаг үеын үйлэ байдалые тон зүбөөр, хүн зоной этигэмээр наадажа шадаһандань бидэ баясанабди. Арад зоной сэдьхэл һанаа элирхэйлһэн Будамшуу хүбүүн хурса хурдан ухаагаараа мохоо модохир баян ноёдые мэхэлжэ, торгожо, үгытэй ядуу арад зоноо үйдхар зоболонгһоонь гаргахын түлөө оролдоно.

Будамшуу—Елбонов наадахадаа, авторай бэшэһые миин дабтажа хэлэнэгүй, харин өөрынгөө үтөөр, өөрһөө тааруулжа хэлэнэ. Энэнь манда ехэл дүтөөр үзэгдэнэ. Хүн сэгнэхэдээ, «ехэ таарaжа наадаа» гэлсэдэг, теэд таараж а наадаха гээшэмнай ехэл орёо, хатуу ажал юм. Юуб гэхэдэ, ондоо хүнэй абари зан, аяг аашые өөрын болгон, өөрһөө хэлэжэ наадана ха юм.

— «Хүбүүн, хэн гэжэ нэрэтэйбши?—гээд һорниин асуухадань: —««Тогоон соохиёо түргэн үбгэндэ эдюулэ гэжэ нэрэтэйб»—гээд Будамшуу харюусана. Энээниие хэлэхэдээ М. Елбонов бэлэн үгэнүүдые хэлэнэгүй. Тогоон соохи шанаһан мяхан үлэн хооһон Найдан үбгэн хоёр сахилгаан шэнги түргэнөөр толгойдонь орожо, тус үгэнүүдые өөрһөөнь зохёожо хэлэнэ. Энээн дээрэһээнь залуу студент яһала ехэ мэргэжэлтэй боложо ябана гээд ойлгонобди.

Харуу хатуу, хобдог хомхой һорниин баянай образые студент Чингис Гуруев эли тодоор харуулжа шадаа. Гүлмэр залуухан энэ хүбүүе хайшан гээд һорниин баян боложо шадаха юм гээд һанаһамнай, харин зужэгэй боложо байһан үйлэ байдалда тэрэ шуһа мяхаараа шунгаан орожо, агшан зуураашье һамаарангүйгөөр наадаһан тула һорниин баянай образые хүсэд дүүрэнээр элирхэйлээ.

Тэрээнэй һамган Няглайе студентнэр Ешин-Хорло Дарбакова, Базар-Ханда Рабданова гэгшэд гүйсэдхэбэ. Эдэ хоёр Няглайн образые өөр өөрынгөө бэлиг шадабари дээрэ үндэһэлэн харуулаа. Няглай—Дарбаковагай мэхэтэй, үргэлхүү, хомхой харуу эхэнэр боложо наадахадань, Няглай—Рабданова хомхой харуу мүртөө убайгүй бардам үбгэнөө гартаа бажуугаад, айлгажа шэшэрүүлжэ байдаг хэрзэгы муухай эхэнэр боложо наадаа. Эдэ хоёр хоюулаа һайн, һонирхомоор образуудые гарган, хүн зониие яһала энеэлгээ, сэнгүүлээ. Хэрзэгы шэрүүн Елбой ноёной рольдо студент Майдари Жапхандаев өөрынгөө һанагшаар наадажа, зужэгэй амжалтада ехэхэн нэмэри оруулаа. Ноёд халаа заал һаа һүхирхэ, балашаха ёһотой гээд зариман һанадаг. Тиимэ бэшэ. Баламан харaангүйгөөр, хүйтэн сэбдэг сэдьхэлээрээ, хэрзэгы шэрүүн харасаараа хүн зониие айлгажа, һүрдүүлжэ байдаг Елбой ноён—Жапхандаев Гэрэл басаганай гүйжэ гарахадань жаахашье сухалдаһан тэмдэг үзүүлэнгүйгөөр: — «Орхигты саашань. Манай гарһаа хаанашье холо ошохогүй» —гээд бүдүүн хоолойгоор уянгатуулан хэлэхэдэнь, Елбой ноёной образ улам һонирхолтой, улам гүнзэгы боложо үгэнэ бшуу.

Бүхы наһаараа баяд ноёдой барлаг боол болоод, баһуулжа доромжолуулжа ябаһан, үнэн сэхэ сэдьхэлтэй үгытэй тулюур Найдан үбгэнэй рольдо Базар-Доржо Будаев үнэншэмэ бэрхээр наадажа, харагшадай зүрхэ сэдьхэл хүдэлгөө. Тэрээнэй басаган Гэрэлые Дарима Жанхандаева гүйсэдхэхэдөө, үбшэ хабшан, үбгэн зүнтэг Елбой ноёндо Гэрэл басаганай хүсөөр һамганиинь болгогдоод, үйдхар гашуудалда дарагдаад, зобожо тулижа байһыень тон этигэмэ гүнзэгыгөөр харуулхаһаа гадна, тэрээнэй зэндэмэни һайхан зүрхэн соохи—ерээдүйн жаргалта байдал уряалһан туяа гэрэлэй унтаршагүй хүсые манда ойлгуулаа. Гэрэл басаганай образ хадаа энэ зужэгэй эгээл орёо хүндэ образ гэхэдэ буруу бэшэ. Юуб гэхэдэ, энэ басаганай гансал үйдхар зоболонгыень тобойсо наадаха болоо гээшэ һаа, Гэрэл басаганай һайн һайхан сэдьхэлэйнь үнэн сэхэ һанаа бодолынь үгы болошохо байна бшуу.

Тэнэгшье һаа, өөрөө мухар һүзэгтэй арад зониие мэхэлжэ һураһан шэрээтэ ламые Федор Инокентьев наадахадаа, ехэхэн ажал хээ гээд һананаб. Хүн болоһоор ламые үзөө хараашьегүй һаа, үнэншэмэ образ харуулжа шадаа.

Хойто жэл институт дүүргэжэ, Буряад драмын театрта ерэхээ байһан эдэ залуу артистнар булта шударгы һайнаар наадажа, дүрбэн жэл соо һураһан һургуулияа, хэһэн эрдэмээ Улаан-Үдэ хотынгоо ажалшадай урда асаржа харуулба.

Энэ зужэгые буряад студиие эрхилэгшэ доцент Николай Кузьмич Децик аспирант Зугдар Цыдыпов хоёр найруулан табяа, залуушуулайнгаа ехэ амжалта хангалсаа.

Мүнөө бэлигтэ залуушуул июль һара соо Хэжэнгэ, Яруна, Хоринин аймагуудаар ябажа наадаяа харуулхань.

Тиин хүдэлмэреэ һайнаар хэжэ, һуралсалаа эрхимээр дүүргэөд, хойто жэл мандаа бусажа ерэхыень эдэнээ баяртайгаар хүлеэнэбди.

Д-Д. ЖАЛСАРАЕВ,
БурАССР-эй габьяата артист.

Жамсо Иванович Молоков Баунтын аймагай «Заветы Ленина» колхозой оро харууһалдаг фермэдэ 25 жэл хүдэлмэрилнэ. [...]даа амжалта туйлаһанайнгаа түлөө тэрэ Ленинэй орденоор шагнагдаһан. Магаданда үнгэргэгдэһэн Совет орон доторхи түрүү оро[...] зүблөөндэ хабаадалсаһан. Нүхэр Молоков мүнөө үедэ орын фермэдэ ажаллана. Байгша ондо 100 оропоо 100 түл абаад, [...] оруулангүй түлжүүлхые оролдоно. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ж. И. Молоков.

О. БЕРЕЗКОВОЙ ф[...]

ПАРИЖДАХИ ХЭЛСЭЭНҮҮДЭЙ ТҮРҮҮШЫН ҺА[...]

Холбоото Штадуудай ба Вьетнамай Демократическа Республикын делегацинуудай хоорондо Парижда тусхай уулзалгын эхилһэнһээ хойшо нэгэ һарын үнгэрөөд байхада ямар нэгэн алхам урагшаа хэгдээгүй гэжэ хаа хаанагүй нэгэн һаналтайгаар мэдэрнэ. Харин имэ алхам яажа хэгдэхэ ёһотой байгааб? —гэжэ тодорхойлхые туршаад үзэе. Ямаршьеб нэгэ холын темээр хэлсээ хэхын тулада хоёр делегаци Парижда ерээгүй юм гэжэ мүнөө үедэ һануулхада таарамжатай байна. Хойто Вьетнамда эсэргүү американ бомбодолгонуудые, сэрэгэй бусад ябуулгануудые хүсэдөөр болюулха сагые тодорхойлхо гээшэ түрүүшын зорилго болохо гэжэ тоолодог байһан дээрэһээ Вьетнамай Демократическа Республикын правительство Парижда хөөрэлдөө хэхэеэ зүбшөөһыень һануулая.

Вьетнамай хэрэгүүдтэ сэрэгэй хүсөөр хамааралсалга ёһотойл эзэрхэг түримхэй, хюдалгата дайн болоһон байна. Энээниие үшөө дахин зүбтүүлхые һэдэхын тулада американ этигэмжэтэд Парижда гол хүсэлэн оролдолгоёо гаргана. Энээнһээ ямаршье ашаүрэ гарахагүйл. Өөрыгөө сагааруулха һэдэлгэнүүд хүндэтэйдэ тоологдоногүй гэжэ дэлхэйн олонхи оронуудай олониитэ һанамжалдаг болоо. Хуули бусын дайн байлдаа болюулхые үнэн зүрхэнһөө эрмэлзэдэг байһанаа США бодотоор тодорхойлон харуулха ёһотой.

Имэ үнэн сэхэ байдагыень Париждахи уулзалганууд тодоруулан харуулаа гү? «Бомбодолгые болюулһанай түлөө Вьетнамай урда талын хубида сэрэгэй ябуулгануудые шангадхахаһаа бэеэ барихыень коммунистнуудта ойлгуулха» гэжэ Гарриманай хэһэн һэдэлгын урагшагүй байһан дээрэһээ мухардалга болоо гээд американ шэнжэлэгшэд мүнөө бэшэдэг болонхой.. Тиимэ болохолоороо, «али алиндаа» буулта хэхэ гээшэ таарамжатай гэһэн бодомжо хүнүүдтэ түрүүлхэ һанаашалалга дахяад хэгдэнэ бшуу. Хэтэрхэдээ ороной урда талын хубида Национальна сүлөөрэлгын фронтын эдэбхитэй ябуулгануудые хээ һаань, хойто талынь хубиие США хизаарлашагүйгөөр бомбодохо гэһэн шанга эрилтэ Ханойн делегацида хэхые баадхаһан дурадхалтай телеграммые Гарриманда американ газетнэ трестын хүтэлбэрилэгшэ, дүү—Уильям Рандольф Херст эльгээһэн байха юм. Вьетнамай асуудалаар США-гай тусхайтаар хэдэг бүхы баримталалнуудай үндэһэ баримтагүй, худал хуурмаг байһые эсэстээ хүрэтэр хамгаалха шухала гэжэ Херст тоолодог байжа болоо ха.

Г-н Херст үнэн зүб ушарые өөрөөшье мэдэрхые, уншагшадтаашье сэхэ руунь хэлэхые хүсэнэгүй. Ханой ба Вьетнамай арад бэшэ, харин имагтал Холбоото Штадууд 1954 оной Женевскэ хэлсээнүүдые эбдэһэн. Вьетнамай газар дээрэ урялгүйгөөр шурган орожо, алалга хюдалгануудые хэжэ байна бшуу.

Хэрбээ г-н Херст, тэрээнтэй адли һанамжатад үнэн зүб ушарые эсэсэй эсэстэ ойлгожо шадаа һаа, эзэрхэг түримхэйшүүлые тэрээндэ дайрагдагшадтай адлидхажа болохогүй байһан баримтые мэдэрхэ ёһотой байгаал даа. Хоёр талын «адли харюусалгатай байха» хараа бодолтойгоор юрын дайнда хандадаг шэнгеэр Вьетнамдахи арсалдаа тулалдаанда хандажа болохогүй байна бшуу. «Али алиндаа буулта хэхэ» гэһэн американ делегациин һанамжые анхаралтайгаар хаража үзэбэл, имэрхүү удхатай болоно: США Урда Вьетнамай патриодуудтай полинууд дээрэ байлдаа хэхэдээ, илалта туйлажа шадаагүй дээрэһээ ямаршьеб зуурашалгашадые» хэрэглэн, вьетнамайхидые һүгэдүүлхын тулада Париждахи хэлсээнүүдые хэрэглэхые хүсэнэ бшуу. Урагшагүйдэһэн колонизаторнуудай ябуулгые халан абажа, шуһа адхаралгата хюдалгын дай хэжэ гутаһан орон өөртөө дан ехээр найдаһан болоно бэшэ гү? Имагтал харин хамааралсалгые эрид шууд буруушаадаг байһанаа тодоруулхын тулада эдэ арбан дүрбэн жэлэй турша соо вьетнам арадай ямар ехэ хохидолдо, гансалан зоболондо дайрагдаһые хараада абангүйгөөр асуудал табижа болохогүй байна.

Хэлсээнэй амжалтатайгаар үнгэрхые эрмэлзэжэ байһан тухайгаа Париждахи уулзалгын урда тээ США олон найдуулгануудые хэһэн байна бшуу. Хойто Вьетнамай зарим районуудые бүри шангаар бомбодолго США-гай үгэдөө хүрэдэг байһан тухай оройдоошье гэршэлжэ шадахагүй байна бшуу. Тиихэдэ ямаршье газарта, хэзээдэшье уулзалга хэхээр бэлэн байнабди гэжэ США хэлэдэг байһан аад, уулзаха газар тодорхойлгые унжагайруулха тактика хэрэглэдэг байгаа гэжэ һануулха шухала. Мүнөө Хойто Вьетнамые бомбодолгонуудые бүхыдэнь болюулха тухай түрүүшын хөөрэлдөөнүүдэй гол асуудал шиидхэлгые унжагайруулха тактика хэрэглэгдэнэ.

Эдэ бүгэдэһөө дайн байлдаае илалта туйлатарнь үргэлжэлүүлхэ гэһэн «харсагануудай» шунахайта хүсэлые дүүргэхын тулада сагые һамбаашалха оролдолго гаргагдана гэжэ һанахаар болоно, энэнь Пентагоной генералнуудай мэдүүлгэнүүдээр баталхагдажа үгэнэ бшуу. Энэ сагые һамбаашалха гэһэн һанаашалга буруу һүрэжэ, имагтал США шэнээр зэнгдэжэ, шэнээр нэрээ хухаржа болохо байна бшуу. ДРВ-дэ эсэргүү бомбодолгые, бусад бүхы сэрэгэй ябуулгануудые болюулха юрын арга хэрэглээ һаа, Холбоото Штадууд һурагүй ехээр онохо байгаал даа. Имэ юумэ хээд, тэрэнэй Вьетнамай бусад асуудалаар хэлсээнүүдтэ ямараар нүлөөлхэ байһые, тиихэ[...] США-гай уласхоорондын [...] байдалда ямараар нүлөө[...] хаража үзэхэдэ яаха байга[...]

Имэ юумэн ехээр гайха[...]нэ. Тус алхамай гайтайха[...] хүсэдөөр мэдэжэ байгаад, правительствын хэлсээ х[...]шөөһыень Вашингтон ойл[...]хые хүсэнэгүй гү, али ядаж[...] өөрынгөө арадай үмэнэ мэд[...]сэнэгүй гээшэ ха. Парижд[...]лагдаһан мүнөөнэй холбоо[...] Ханойн баримталһан шууд[...]раа бодолой үрэ дүн бол[...] Американ радиокомпаниину[...]гэнтэй хөөрэлдөө хэхэдээ, [...]хи хөөрэлдөөндэ хабаадаж[...] ДРВ-гэй делегациин туса[...]ник Ле Дык Тхо ингэжэ он[...]дэглээ: «Вьетнамай асууда[...]лан ёһоор гуримшуулхые [...] Демократическа Республи[...] правительство үнэхөөрөө [...] юуб гэхэдэ, энэ хадаа амер[...]та, вьетнам арадта, бүх[...] дээрэхи эб найрамдалда а[...]һатай, зүгөөр эб найрамда[...] бэеэ даанхай байдалтай, эр[...]тэй холбоотой байха, хари[...] хуурмаг байха ёһогүй. Би[...]гахан, шууд сэхэ хараа бод[...]талнабди. Эдэ хөөрэлдөөн[...]жалтатай байлга гү, али ү[...]дэлгэ имагтал американ [...]дулдыдаха».

Энээндэ ямар нэгэн [...] нэмэжэ хэлэхэнь бэрхэт[...] имэ таарамжатай ушарые[...]жэ шадаха байна. Унжагай[...]идхалгата мэхэ гохо гарга[...]да бэшэ, харин хуули бу[...] байлдаае зайсуулха асуу[...]хэ тээшэнь хандахын тула[...]га боломжонууд хэрэглэх[...] дэлхэйн олониитэ хүлеэж[...]

Спартак Б[...]
АПН-эй политическэ ш[...]

ТЕЛЕФОН · ТЕЛЕГРАФ · РАДИО
ХИЛЫН СААНАҺАА

Урда Чехидэ митинг болобо

ПРАГА. (ТАСС). ЧССР-эй президент Л. Свобода июниин 23-да Урда Чехидэ ерээ. ЧТК агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, правительствын түрүүлэгшын орлогшо Л. Штроугал, Национальна обороной министр генерал-полковник М. Дзур, Дотоодын хэрэгүүдэй министр Й. Павел президенттэй суг ябалсаа.

«Баруун Германида гарадаг үһөө нэхэхэ эрмэлзэлгэдэ эсэргүүсэн, Европодо эб найрамдал хангахын түлөө» гэһэн уряатайгаар Вимперк городто болоһон ехэ митинг дээрэ президент үгэ хэлээ.

Чехословакиин Варшавска договорой бата бэхи хубинь болоно, тэрэнэй армиин бүхы һуралсалнууд ехэ удха шанартай гээд ЧССР-тэ мүнөө боложо байһан командно-штабной хамтын һуралсал тухай тогтоходоо, Л. Свобода мэдүүлһэн байна.

Түүхэтэ дүй дүршэлые анхаралдаа абадаг байһан дээрэһээ ямаршье авантюрис һанаашалгануудта харюу үгэхын тулада бидэнэр һайнаар бэлэдхэнхэйбди. Өөһэдынгөө түшэглэхэ ханинарые бидэнэр һайнаар шэлэжэ олонхойбди гээд Л. Свобода үргэлжэлүүлэн хэлээ.

Амгалан ёһоной оролдолгонуудта, ажалда, экономико, наука, үйлэдбэри болон нийтын бүхы ажабайдалда дэбжэлтэ туйлахын түлөө тэмсэлдэ өөһэдынгөө үүргэ дүүргэхыень залуушуулые президент уряалаа.

Варшавска договорто хабаадагша оронуудай нэгэдэмэл зэбсэгтэ хүсэнүүдэй главнокомандалагша, Советскэ Союзай маршал И. И. Якубовский, Варшавска договорой оронуудһаа командно-штабной һуралсалда хабаадалсаһан арминуудай түлөөлэгшэд, Советскэ Союзһаа болон ГДР-һээ ерэһэн залуушуулай делегацинууд митинг дээрэ байлсаа. Советскэ Союзай маршал И. И. Якубовский митинг дээрэ мүн лэ үгэ хэлээ.

ГДР-эй ГҮРЭНЭЙ СОВЕДЭЙ МЭДҮҮЛГЭ

БЕРЛИН. (ТАСС). Конституцяар хараалагдаһан өөрынгөө эрхэ болон үялганууды дүүргэлтэ болгон, ГДР-эй Гүрэнэй Совет Германиин Демократическа Республикые, дэлхэй дээрэхи эб найрамдалда дуратай герман гүрэниие—бүхы Германидахи амгалан байдалай хэрэмые бэхижүүлхын тулада бүхы юумэ шууд сэхээр хэнэ гээд ГДР-эй Гүрэнэй Соведэй мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ. Энэ мэдүүлгэ тус Соведэй июниин 21-нэй заседани дээрэ баталан абтаһан байгаа.

ГДР-тэхи байдалай тогтууритай болоһо, тэрэнэй бэеэ даанхай байдалай бэхижэжэ байһан ушар ГДР-ые эзэмдэн нийлүүлхэ түсэбүүдэй буруу һураһые, Баруун Германиин үһөө нэхэхэ эрмэлзэлгэтэй политикын панхаруудтаһые гэршэлэн харуулжа үгэнэ гээд мэдүүлгэ соо тэмдэглэгдэнхэй.

ГДР-эй газар дээгүүр ябахадаа, Баруун Германиин болон Баруун Берлинэй гражданинуудай зүбшөөлэй—паспорттай байха гурим тогтоохо тухай ГДР-эй Арадай палатын һаяхан абаһан шиидхэбэри, мүн бусад хэмжээнүүд ямаршье гүрэнэй өөрынь юрын бүрин эрхэнь болоно гээд тус документ соо онсолон тэмдэглэгдэһэн байна.

«ГДР-эй правительство Европодохи шахардуу байдал һулаaруулха, эб найрамдал болон аюулгүй байдал бэхижүүлхэ политика шууд сэхээр бэелүүлхэдээ, тэгшэ эрхэтэйгээр хэлсээ хэхэ уласхоорондын ёһо гуримаар баталагдаһан договорто үндэһэлэн хоорондохи харилсаагаа гуримшуулха тухай Баруун Германиин Федеративна Республикын правительствада эрилтэ хэнэ гээд мэдүүлгэ соо онсолон тэмдэглэгдэнэ.

ГДР-эй гражданинуудай хүсэл эрмэлзэлгэдэ туһатай байхаһаа гадна, мүн Баруун Германиин эб найрамдалда дуратай, демократическа хүсэнүүдэй аша туһада тааруу ГДР-эй шэнэ социалис конституциин ехэ удха шанартай байһые Гүрэнэй Совет тэмдэглэһэн байха юм. Теэд сэрэгэй-полицейскэ диктатура тогтоолгодо, ФРГ-дэ шэнэ түхэлэй нацизмын саашадаа һэргэхэ аюулда хүргэхөөр Боннско онсо хуулинуудай угаа хархис шэнжэтэй байһан тухай мэдүүлгэ соо заагдаһан байна бшуу.

Баруун Берлин тушаа ФРГ-гэй зонхилхы этэгээдүүдэй табидаг хуули бусын эрилтэнүүд тухай тогтоходоо, Гүрэнэй Совет иигэжэ мэдүүлнэ: «Баруун Берлинэй дотоодын хэрэгүүдтэ Бонндохи правительство хамааралсаха ямаршье эрхэгүй».

Ядерна дайн байлдаае һүжэрөөлгэхэгүй, ядерна зэбсэг тараан дэлгэрүүлхэгүй тухай договорые хэрэгсээхэгүй ябадал гаргуулхагүй хэрэгтэ Германиин хоёр гүрэнэй правительстванууд туһалха ёһотой, өөһэдынгөө газарнууд дээрэ ядерна зэбсэг байлгалгые хорихо тухай Германиин хоёр гүрэнэй хоорондо договор баталха, Германиин хоёр гүрэнэй хоорондохи харилсаа бэелүүлхэдээ хүсэ хэрэглэхэһээ арсаха договор, тэрэшэлэн Европодохи байдалые, Европодохи мүнөөнэй хилэнүүдые мэдэрхэ тухай договор баталха гэһэн дурадхалнуудтайгаар шахардуу шанга байдал һулааруулхын тулада ГДР-эй Гүрэнэй Совет Баруун Германиин хүн зондо, бундестагта, правительствада хандаһан байха юм.

Эдэ бүгэдэ Европодо шахардуу шанга байдал бодотоор һулааруулха, эб найрамдал ба аюулгүй байдал хангаха зам нээжэ үгэхэ һэн. Энэ хадаа Германиин хоёр гүрэнэй хоорондохи харилсаануудые заһаруулха найдамтай үндэһэ һуури нэгэн доро болгожо үгэлсэхэ һэн гээд мэдүүлгэ соо онсолон тэмдэглэгдэнэ.

Румыниин Национальна Ехэ Суглаанай сесси

БУХАРЕСТ. (ТАСС). Румыниин Национальна Ехэ Суглаанай ээлжээтэ арбадахи сесси июниин 24-дэ дүүрэбэ. Орон доторхи һуралсал хүгжөөхэ тухай, эдлүүриин газарые һайнаар байлгаха, ашаглаха тухай хуулинуудые шэнэ уголовно кодексые болон бусадые сесси баталан абаа.

ПАТРИОДУУДАЙ ДОБТОЛГО

ХАНОЙ. (ТАСС). Урда Вьетнамай арадай сүлөөрэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгшэд июниин 10-һаа 14 хүрэтэрхи табан үдэрэй турша соо Контум провинцида хэдэн добтолгонуудые хэхэдээ, американ ба туһамаршадай сэрэгүүдэй гурбан ротые жагсаалһаань гаргаа гээд Освобождение агентствын мэдээсэнэ. Эдэ добтолгонуудай үедэ 14 гаубица ба миномёдуудай тэһэлэгдээ, 2 самолёт буудуулан унагаагдаа.

Чангбангдахи американ баазые Урда Вьетнамай патриодууд июниин 17-до артиллереэр буудажа, штаб-квартирын ба информационно центрэй байшангуудые һандаргаа. Артиллереэр буудалгын дүүрэн сасуу, арадай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгшэд 26 бронетранспортёр, 30 танк тэһэлээ, зургаан томо усадхал[...]

ФРАНЦИДАХИ ҺУНГАЛТЫН НЭГЭДЭХИ ТУРАЙ ДҮНГҮҮД

ПАРИЖ. (ТАСС). Метрополиин 470 округһоо Национальна суглаанда һунгалтын нэгэдэхи турта һунгагдаһан депутадууд тухай удаадахи тусхай мэдээнүүдые дотоодын хэрэгүүдэй министерство тунхаглаа.

Правительственна партинууд («Табадахи республикые хамгаалха демокрадуудай холбоон» ба «Бэеэ даанхай республиканецууд») депутадуудай 142 һуури, коммунистнууд—6, центристнүүд—4, баруунай үзэл баримталдаг партинууд—2 һуури абаһан байна.

Хэрэгтэй болохо олонхиинь дууе түрүүшын турта нэгэшье кандидадай абаагүй округуудта удаадахи воскресениидэ хоёрдохи тур үнгэргэгдэжэ, юрын олонхиинь дуу абаһан кандидат илаа гэжэ тоологдохо болоно.

Франциин далайн саанахи департаментнуудта болоһон һунгалтын дүнгүүд

ПАРИЖ. (ТАСС). Далайн саанахи департаментнуудта, ороной газар дээрэ болоһон парламентскэ һунгалтын нэгэдэхи турай дүнгүүд тухай тусхай мэдээнүүдые Франциин дотоодын хэрэгүүдэй министерство толилоо.

Дуугаа үгэхын тулада бүхы дээрээ 498.989 һунгагша списогүүдтэ оруулагдаһан байгаа; 279.698 хүн дуугаа үгэлгэдэ хабаадаа; 272.010 бюллетень үнэнтэ гэжэ мэдэрэгдэһэн байна.

Һунгагшадай дуун иимээр хубаараа: Франциин Коммунис парти—60.745; «зүүнэй үзэл хэтэрмээр баримталагшад» гэдэгүүд («Нэгэдэмэл социалис парти ба тэрээнтэй нэгэдэһэн бүлэглэлнүүд»)—15.907; зүүнэй үзэл баримталдаг демократическа ба социалис хүсэнүүдэй федераци—14.122; «элдэб зүүнэй үзэл баримталагшадта» хамаатай бүлэглэлнүүд—9.682; правительственна коалициин партинууд болон бүлэглэлнүүдые нэгэдүүлдэг «Республикые хамгаалха холбоон»—144. 958; «Прогресс ба мүнөөнэй демократи» гэжэ центрис бүлэглэл—13.930; элдэб жэжэ бүлэглэлнүүд—12.668 дуу абаһан байха юм.

Вьетнамай асуудал гуримшуулха тухай Ю. Маккартиин, Н. Рокфеллерэй хэлэһэн үгэ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). США-гай президентын тушаалда орожо магад кандидадууд сенатор Ю. Маккарти, Нью-Йорк штадай губернатор Н. Рокфеллер июниин 23-да телевиденеэр үгэ хэлэхэдээ, Вьетнамдахи тулалдаае амгалан ёһоор гуримшуулха тухай асуудалда тогтоһон байна.

США-гай мүнөөнэй правительствын Вьетнамда бэелүүлжэ байһан политикые Маккарти шүүмжэлээ. ДРВ-гэй урда талын хубиие бүри шангаар бомбодолго, Урда Вьетнамда дайнай ябуулга үргэдхэлгэ, тиишэ американ сэрэгүүдые нэмэжэ эльгээлгэ—эдэ бүгэдэ Парижда тусхай хөөрэлдөөнүүдые хэхэдэ таарамжатай эрхэ байдал бии болголгодо юрэйдоошье туһалхагүй гээд Маккарти онсолон тэмдэглээ. Дайн байлдаае шангадхаха талаар өөрынгөө бэелүүлдэг политикаһаа американ олониитын анхаралые һамааруулха зорилгоор эдэ хөөрэлдөөнүүдые Вашингтоной зонхилхы этэгээдүүд хэрэглэнэ гэһэн һанамжа сенатор Маккарти хэлээ.

Вьетнамдахи сэрэгэй ябуулгануудые үргэдхэлгэ США-е мухардалгада хүргөө гээд Рокфеллер мэдүүлһэн байна. Хэлсээ хэхэ гээшэ хүндэтэйгөөр эб баталха гансахан лэ зам болоно гээд тэрэ хэлээ. Дайн байлдаае үргэлжэлүүлхэһээ ондоогоор Вьетнамай асуудал шиидхэхэ аргагүй гэжэ тоолодог Никсониие губернатор оройдоошье дэмжээгүй.

ДРВ-дэ буудуулан унагаагдаба

ХАНОЙ. (ТАСС). Ханойн агаарһаа хамгаалха частьнуудай сэрэгшэд ДРВ-гэй нислэл дээгүүр нидаһан американ пилотгүй самолёдые июниин 23-да буудажа унагаагаа. Вьетнамай информационно агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор тодолгоор[...] американ пилотгүй самолёдые июниин 21-дэ Хатинь провинцида нэгэ американ самолёт, июниин 22-то Нгеан провинцида баһа нэгэ самолёт буудуулан унагаагдаа.

Тиимэ болохолоороо, Вьетнамай Демократическа Республикын газар дээрэ хамта дээрээ 2.990 американ самолёт буудуулан унагаагдаа.

Нигеридэхи дайн байлдаан

ЛАГОС. (ТАСС). Нигериин федеральна правительствын сэрэгүүд Зүүн Нигеридэ стратегическэ талаараа шухала удха шанартай дүрбэн һуурин газарые эзэлээ. Федеральна сэрэгэй бюллетень соо мэдээсэгдэһэнэй ёһоор, Порт-Харкортһоо баруун тээшээ оршодог Бакана, Дегема, Абоннема, Мембе городуудые Зүүн Нигериин отрядууд орхижо гараха баатай болоһон байна. Федеральна сэрэгүүдэй ороходо эдэ городуудай хүн зон һайнаар угтаа гээд бюллетень соо онсолон тэмдэглэгдэнхэй.

Эдэ байлдаануудай үедэ федеральна сэрэгүүд ехэ хэмжээнэй буу зэбсэг, һомо хэрэгсэлнүүдые буляажа абаа гээд мүн лэ мэдээсэгдэнэ.

Израилиин шэнэ харата аашанууд

КАИР. (ТАСС). Египедэй ба Израилиин сэрэгүүд июниин 23-да Суэцкэ каналай хоёр талаһаа шангаар буудалдаа. ОАР-ай сэрэгэй командованиин түлөөлэгшын эндэ мэдээсэһэнэй ёһоор, израиль сэрэгүүд Исмаилиин городтохи госпиталиие пулемёдуудаар буудаа, удаань Фирдан хүүргые, Исмаилиин урда талын хубиие артиллереэр шангаар буудаһан байна.

ОАР-ай зэбсэгтэ хүсэнүүд урдаһаань буудажа харюусахадаа, Израилиин артиллерие абяа аниргүй болгоо. Буудалдаан чэс хахадай туршада соо үргэлжэлһэн байна.

НОГООН СЭСЭРЛИГ СОО

Үдын урда бэедэ Карл Марксын нэрэмжэтэ үргэн гэгшын гудамжа улам гоё һайхан болоно байна. Эндэхи олон дабхар томо байшангуудай нэгэн—23-дахи гэр. Энээнэй хажуугаар мойһоной эшэ сэсэглэнэ, хуһан, уляангирнууд, акаци—эдэ бүгэдэ ногоон нэмэргээ һанжуулба. Энэ шадархияа улам гоёохын тулада пенсионернууд Шастин, Сюсина болон бусад һургуулиин үхибүүдтэй хамта эдэ ургамалнуудые уһалдаг, хорхой дайсадыень хюдадаг юм.

Энэ ногоон[...] соо хэдэ хэд[...] линууд ту[...]хэй. Саг саг[...] лекци боло[...] һаяхан ула[...] байдал тухай[...] болобо.

Д. КОЛМ[...]
Улаан-Үдэ.

ЭЛДЭБ ҺОНИН

СЭЭЖЭ ХАТАМА ЭНЕЭД[...]

«Зуун минутада шог зугаа, энеэдэ наадан, хата[...]жэм» гэжэ нэрлэһэн концертээ лилипут артистнар[...]хан Загарайда харуулба.

Ород арадай дуунуудые гүйсэдхэһэн Валентин[...]стрецовае, «Аршин-Мал-алан» гэжэ киноһоо [...] нааданууды е харуулһан артистнар Роман Уруски[...]лина Данильченко гэгшэдые сугларагшад халуун[...]таба. Тэрэшэлэн Николай Михайловский, Марин[...]нильченко гэгшэд һонирхолтой наада зугаагаараа [...] хатама энеэдэ гаргаба.

Загарай.

Л. МИНЧЕН[...]

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгэдэхи хуудаһанда: СССР-эй Верховно Соведэй IV сессиин нээгдэһэн тухай информационно мэдээсэл. «Республикын ажалай алхам» гэһэн гаршаг доро информацинууд. ТАСС-ай шухала мэдээсэлнүүд.

Хоёрдохи хуудаһанда: «Коммунистнуудай тоосоон» гэһэн А. Румянцевай статья. «Үшөө нэгэ зам» гэһэн Д. Гармаевай статья. Түрэл орон доторнай. Герефордско үүлтэрэй мал үсхэбэрилхэ асуудалаар Н. Ломовцевагай статья.

Гурбадахи хуудаһанда: дэлхэйн һонин. «Интернационал Россида» гэһэн АПН-эй материал.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: нютаг нютагай һонин. Манай интервью. Соносхолнууд.

САГАЙ УЛА[...]

Улаан-Үдын авиаме[...] мэдээсэһэнэй ёһоор, м[...] публика доторнай [...] байха, зарим газарн[...] зуурын бороо орохо. Ба[...]һоо һулаханаар һал[...] гал шадарай болон хо[...] гуудта 12—17, бэшэ [...] 17—22, Улаан-Үдэдэ 17[...] дус дулаан байхаар ху[...]

Июниин 27—28-най [...] үүлэтэйшэг байха, ши[...] унахагүй. Баруун тээ[...] наар һалхилха. Ахын, [...] аймагуудта һүниндөө 1[...] нютагуудта 6—11, хо[...] гуудта үдэртөө 15—20, [...] тагуудта 20—25 граду[...] байхаар багсаагдана.

Редактор Ц. Ц. ЦИБ[...]

Манай адрес, телефону[...]

г. УЛАН-УДЭ. ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора—[...] приёмная—54-93, зам. редактора—68-08, зам. редакт[...] 62-62, ответ. секретаря—50-52, зам. ответ. секретаря—[...] отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяйства—[...] 63-86, пропаганды и агитации—56-23, промышленно[...] строительства—61-35, советского строительства и быта—[...] культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров—67-81, [...]формации—34-05, общественная приёмная—56-62, [...] бюро—57-63, фотолаборатория—33-61.

Гор. Улан-Удэ типография Управления по печати при Совете Министров БурАССР.
Н-01615.
Зак. №[...]